

ONDERSTEUNINGSPLAN

Inleiding

Het is wettelijk verplicht om een zorgplan te hebben over de leerlingenzorg op de school georganiseerd is. Met dit plan maken wij voor ouders, leerkrachten en inspectie inzichtelijk hoe de zorgstructuur op CBS De Hoeksteen wordt vormgegeven.

In ons ondersteuningsplan beschrijven wij hoe wij het onderwijs en de leerlingondersteuning didactisch en pedagogisch bij ons op school hebben geregeld en waar wij naar streven in de toekomst.

CBS De Hoeksteen is een reguliere christelijke basisschool in Well, in de gemeente Maasdriel en valt onder de paraplu van Stichting Bommelerwijs. Met ca. 95 leerlingen is De Hoeksteen één van de kleinere scholen van Bommelerwijs.

Wij werken sinds onze fusie met Bommelerwijs per 1 augustus 2023, nauw samen met onze collega scholen binnen onze stichting en binnen de gemeente Maasdriel en staan midden in de samenleving. Hierbij zijn de gemeente Maasdriel en het samenwerkingsverband De Meierij belangrijke partners, maar ook de initiatieven die in het dorp worden genomen door verschillende verenigingen en stichtingen zijn belangrijk voor ons. De school kent in het dorp een sociale functie en werkt hard aan het verder versterken hiervan. Dit willen wij zichtbaar maken door actief de verbinding aan te gaan, denk aan kerk, muziekvereniging etc.

De lijnen tussen de ouders en de medewerkers van de school zijn kort. De leerlingen wonen in de directe omgeving van de school, het dorp Well en het buitengebied van het dorp.

CBS De Hoeksteen heeft in de organisatie en de uitvoering van de zorg te maken met de richtlijnen van het Ministerie. Deze worden gecoördineerd door Stichting RK/PC onderwijs Bommelerwaard en het Samenwerkingsverband De Meierij waarbinnen de school participeert.

CBS De Hoeksteen wil de ontwikkeling van volgend naar sturend onderwijs inzetten.

Daarbij richten wij ons op de doelen die de leerlingen kunnen behalen en de bijbehorende aanpak voor deze leerlingen om deze doelen daadwerkelijk te behalen. Hierbij geldt dat er wordt gekeken naar alle leerlingen. Leerlingen die moeite hebben met de lesstof, kinderen die welvaren bij het aanbod en leerlingen die meer uitdaging nodig hebben (en dus hogere doelen krijgen). De rol van ouders vinden wij erg belangrijk. Wij betrekken ouders bij de zorg rond hun kind. Wij trekken gezamenlijk op om voor een groter effect op de genomen besluiten kunnen zorgen.

De doelen op het gebied van onze zorgstructuur, begeleiding en ondersteuning worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Ons zorgplan is een werkdocument dat voortdurend geüpdatet wordt. Het document krijgt een plaats binnen de zorgkalender van de school.

INHOUDSOPGAVE	
1. De zorgstructuur van CBS De Hoeksteen	4
1.1 Communicatie	4
1.1 Verantwoordelijkheden van de Intern Begeleider, directie en de leerkracht	4
2. Passend Onderwijs	7
2.1 Passend onderwijs voor elke leerling	7
2.2 Samenwerking met ouders	7
2.3 OPP	8
2.4 Ondersteuning in de Meierij	8
2.5 Ondersteuningsniveaus	9
2.6 Toelaatbaarheidsverklaring	10
2.7 Communicatiemiddelen	10
2.8 De consulent Passend Onderwijs	10
2.9 Klachten en bezwarenregeling	10
3. Passend Onderwijs op CBS De Hoeksteen	11
3.1 Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong	11
3.2 Dyslexie en dyslexieverklaring	12
3.3 Dyscalculie	12
3.4 Motorische ontwikkeling	13
3.5 Logopedie	14
3.6 Koers voortgezet onderwijs	14
4. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	15
5. Route van de zorg	17
5.1 Een zorgleerling op CBS De Hoeksteen	17
5.2 Zorgniveaus	17
6. Zicht op ontwikkeling van de sociaal emotionele vaardigheden	20
6.1 Inzet van methoden en instrumenten	21
7. Handelingsgericht werken, HGW	22
7.1 De HGW-cyclus	22
7.2 Leerlingenzorg en administratie	23
7.3 Bespreking van resultaten en vorderingen	23
7.4 Doubleren/versnellen	24
7.5 De toetskalender	27
8. Externe Partners	28

Bijlage 1: VVE beleid

Bijlage 2: RT werkwijze

Bijlage 3: Ondersteunings- en kwaliteitskalender

1. De zorgstructuur van CBS De Hoeksteen

CBS De Hoeksteen hecht een grote waarde aan educatief partnerschap. Ouders en leerlingen worden betrokken bij het leerproces. De school draagt hierbij zorg voor een goede afstemming tussen de school en de thuissituatie van de leerlingen.

1.1 Communicatie

Een goede communicatie met ouders en leerlingen is één van de pijlers van onze leerlingenzorg.

De school laat dit in de eerste plaats zien in haar gesprekkencyclus, waarin kindgesprekken en oudergesprekken zijn opgenomen.

Waar het hun kind betreft, worden ouders betrokken en meegenomen in de contacten met externen. Zij hebben inzage in het leerlingdossier van hun kind. Zij hebben inzage in het leerlingadministratiesysteem (ParnasSys) van hun kind. Zij worden geïnformeerd via de Parro klassenapp voor klassikale bijzonderheden, per mail voor persoonlijke bijzonderheden en voor algemene schoolzaken via de maandelijkse nieuwsbrief.

Daarnaast is er een veelheid van informatie, waaronder ook onze schoolgids, vindbaar op de website van de school.

De school wil laagdrempelig zijn en hecht een grote waarde aan persoonlijk contact.

1.2 Verantwoordelijkheden van de Intern Begeleider, directie en de leerkracht

De zorg en ondersteuning van leerlingen wordt in eerste instantie uitgevoerd door de leerkracht in de klas. Wanneer de problematiek van dien aard is, dat de leerkracht advies en begeleiding nodig heeft van de IB-er, zal de leerkracht de IB-er hierover informeren. Gezamenlijk met ouders, leerkracht en IB-er wordt er gezocht naar mogelijkheden die tot een oplossing kunnen leiden.

De IB-er zorgt voor de coördinatie en de ondersteuning, indien nodig, met de inzet van externe partners.

Intern begeleider (IB-er)

De Intern begeleider monitort het overkoepelende zorgproces aan leerlingen en is verantwoordelijk voor de borging van de zorgstructuur.

Hij is verantwoordelijk voor het opzetten en het in stand houden van de zorg die onze leerlingen nodig hebben binnen hun eigen groep en het leggen en onderhouden van zorg-gerelateerde externe contacten. Hierover stemt hij af met, en legt hij verantwoording af aan de directeur, die eindverantwoordelijk is voor de totale onderwijskwaliteit van de school.

Onder de taken van de IB-er vallen de onderstaande verantwoordelijkheden:

- Het verzamelen en interpreteren van de resultaten van de toetsen die zijn afgenomen en de observaties die zijn gedaan.
- Overleg organiseren m.b.t. de ondersteuningsbehoefte van individuele leerlingen.
- Organiseren van groepsbesprekingen met collega's aan de hand van observaties en toets uitslagen.
- Het doorverwijzen van leerlingen als het probleem niet duidelijk of te complex is.
- Het opstellen van de jaarlijkse zorgkalender en het bewaken van de uitvoering.
- Waar gewenst en nodig observeren van klassensituaties om advies te kunnen geven aan leerkrachten en onderwijsondersteuners.
- Het coachen en ondersteunen van leerkrachten bij het bieden van passende ondersteuning in de groep.

- Groepsleerkrachten ondersteunen bij het gebruik van systemen als Leerling in Beeld en ParnasSys.
- Overleg met externe begeleiders en deskundigen zoals bijvoorbeeld de logopedist, de fysiotherapeut, schoolmaatschappelijk werk, psychologen etc.
- Het bespreken van onderzoeksverslagen met deskundigen, team en ouders van de betrokken leerling.
- Deelname in het IB-netwerk van Bommelerwijs en het samenwerkingsverband De Meierij.
- Het beheren van de orthotheek.
- Het op peil houden van kennis door regelmatig te professionaliseren en deel te nemen aan kennissessies.
- Het voorbereiden en leiden van maandelijkse zorgoverleggen.
- Contacten onderhouden met schoolconsulenten van het samenwerkingsverband.
- Het ondersteunen van leerkrachten bij het opstellen van IHP's en OPP's en het bewaken van de uitvoering van de plannen.
- Door het aanleveren van informatie over zorgactiviteiten, toetsresultaten en leerlingbesprekingen een bijdrage leveren aan evaluatie van het zorgbeleid en rapportage hiervan aan inspectie.
- Verantwoording aan de directeur van de school voor wat betreft de coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid in de school, de begeleiding van de leerkrachten en de kwaliteit van de bijdrage aan de ontwikkeling van bovenschools zorgbeleid.

Directie

De directie van de school is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de school, beleidsvorming en -uitvoering en kwaliteitsbewaking. De directeur geeft richting aan een lerende organisatie en draagt zorg voor schoolontwikkeling. Hij geeft vorm aan de school, stimuleert en motiveert de medewerker, onderhoudt het netwerk van relaties. Met betrekking tot de taken op de school betekent dit:

- Het ontwikkelen van beleid: kwaliteitsontwikkeling en ontwikkeling van de zorg.
- Samen met de IB-er evalueren van het zorgbeleid en kwaliteitsbeleid op de school.
- Het borgen van ingezette ontwikkelingen.
- Verantwoording afleggen aan het bevoegd gezag.
- Afstemmen van vraag en aanbod tussen school en externen op het gebied van de zorgverbreding.
- Onderhouden van contacten met de inspectie van onderwijs.
- Bespreken van de analyse en de resultaten van het leerlingvolgsysteem op groeps- en schoolniveau met de IB-er en het team.
- Het voeren en/of bijwonen van gesprekken rondom zorgleerlingen.
- Het onderhouden van contacten met externe instanties en personen.
- Organiseren van klassenconsultaties en observaties in de groepen.
- Het bewaken van de (sociale) veiligheid in de school.
- Faciliteren van het team zodat er een goede uitvoering kan worden gegeven aan het primaire proces.
- Beleidsmatige afstemming met medezeggenschap.
- Zorgdragen voor een passende groepsbezetting en goede balans tussen beschikbare middelen en inzet van medewerkers.

Leerkracht

De leerkracht is in de eerste plaats verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijs en het begeleiden van leerlingen. De belangrijkste opdracht van de leerkracht is het gericht werken aan de

brede ontwikkeling van leerlingen met een grote aandacht voor het op peil brengen en houden van de basisvaardigheden in relatie tot de gestelde doelen.

De leerkracht dient systematisch verslag te doen van leer- en gedragsontwikkeling van de leerlingen die aan hem zijn toevertrouwd. Hiervoor maakt de school gebruik van verschillende instrumenten.

Door handelingsgericht te werken krijgt de leerkracht zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en kan hij inschatten waar de onderwijsbehoeften van de leerling liggen.

Aan leerlingondersteuning gerelateerde werkzaamheden zijn:

- Vormt zich een beeld van het sociale klimaat in de groep, het individuele welbevinden van de leerlingen, de mate waarin zij leerinhouden beheersen en de wijze waarop zij werk aanpakken.
- Kijkt de onderwijsactiviteiten van leerlingen na, geeft tijdige en gerichte feedback, corrigeert, registreert en evalueert leerprocessen van leerlingen en stelt op basis daarvan handelingsplannen op.
- Signaleert cognitieve, (sociaal) pedagogische en sociaal-emotionele problemen en belemmeringen bij leerlingen en stelt een diagnose en plan van aanpak op.
- Begeleidt leerlingen op basis van het ondersteuningsplan.
- Draagt zorg voor een goede overdracht naar collega's, duo partners en invallers.
- Begeleidt individuele leerlingen aan de hand van de handelingsplannen.
- Houdt de leerlingendossiers bij in ParnasSys, registreert gesprekken, afspraken en vorderingen.
- Coördineert de leerlingenzorg in de eigen groep.
- Bespreekt leerlingen met een ondersteuningsbehoefte met IB en waar nodig met directie.
- Heeft invloed op het geven van les- en leerlingbegeleiding, het uitzetten van de pedagogische koers.
- Is betrokken bij de teamontwikkeling, didactische keuzes (werkvormen, leeractiviteiten) en neemt actief deel aan professionaliseringsbijeenkomsten.
- Neemt actief deel aan de vergaderingen, leerlingbesprekingen en groepsbesprekingen. Brengt en haalt informatie, zeker als aanwezigheid op de vergadering zelf niet mogelijk is.
- Legt verantwoording af aan directie en IB over de kwaliteit van het onderwijs, de organisatorische bijdrage (waaronder taakbeleid) en de persoonlijke professionalisering.
- Heeft contacten met ouders/verzorgers om de voortgang en de brede ontwikkeling van de leerling te bespreken, aanvullende informatie te verkrijgen en aanpakken af te stemmen op de thuissituatie en de mogelijkheden van ouders/verzorgers.
- Heeft overleg met IB en andere specialisten over de leerling om informatie uit te wisselen, te overleggen en afspraken te maken.
- Onderhoudt externe contacten over leerlingen met een ondersteuningsvraag om informatie uit te wisselen en afspraken te maken.
- Aansturen van onderwijsondersteuners en bewaken van de resultaten van deze ondersteuning, waar nodig in samenspraak met IB.

Leerkrachten met specifieke taken

- Specialist hoogbegaafdheid: verantwoordelijk voor de begeleiding van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong. Hierbij kennen wij twee niveaus van begeleiding.
 - Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong op meerdere leergebieden.
 - Leerlingen met aantoonbaar hoge cognitieve vermogens.
- Remedial Teachers: het begeleiden van leerlingen met een grote en intensieve ondersteuningsbehoefte conform een van te voren afgestemde (intensieve) gerichte aanpak.
- Coördinerende functie op deelbasisvaardigheid: verantwoordelijk voor de inhoud van het deelbeleidsstuk (rekenen/taal/burgerschap), de uitvoering en borging van afspraken en het afstemmen van professionaliseringsbehoefte op onderdelen met directie en IB.

2. Passend Onderwijs

2.1 Passend onderwijs voor elke leerling

Vanaf 1 augustus 2014 heeft het schoolbestuur de wettelijke plicht elk kind dat bij een van haar scholen wordt aangemeld een onderwijsprogramma op maat te bieden op een zo passend mogelijke plek (formele term: 'elk schoolbestuur heeft zorgplicht'). Schoolbesturen en scholen vullen elkaar aan en versterken elkaars kwaliteiten.

Het doel is, dat alle kinderen tijdig, zo thuis nabij mogelijk, de juiste onderwijsondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Vanuit dit vertrekpunt hebben de schoolbesturen uit het primair en speciaal onderwijs de handen ineengeslagen en werken zij structureel en duurzaam met elkaar samen in het samenwerkingsverband De Meierij. Binnen deze samenwerking kunnen zij nog beter zorgen dat elke leerplichtige leerling die basisonderwijs hoort te volgen, de onderwijsondersteuning krijgt die nodig is om te leren en zich goed te kunnen ontwikkelen. Hierbij zet De Meierij in op een systeem/werkwijze, waarbij het onderwijs zich aanpast aan het kind in plaats van andersom. Zij werkt aan sociale, organisatorische en pedagogisch-didactische inclusie. (Zie ook ondersteuningsplan SWV PO de Meierij, www.demeierij-po.nl) Dat betekent niet dat alle leerlingen per definitie op onze school worden aangenomen en zij kunnen ook niet altijd bij ons op school blijven. De criteria voor toelating of afwijzing geven wij aan in ons schoolondersteuningsplan (SOP). Dit beleidsstuk is opgesteld vanuit de richtlijnen van het samenwerkingsverband en kent een school specifieke invulling. Het SOP is een werkdocument: als de personele bezetting en/of de schoolpopulatie wijzigt, zullen er aanpassingen noodzakelijk zijn.

2.2 Samenwerking met ouders

Als het gaat om leerlingenzorg staat het kind altijd centraal. Omwille van een optimale ontwikkeling van onze leerlingen zorgen wij voor een goede relatie met ouders en zullen wij vroegtijdig en regelmatig met ouders over hun kind in gesprek gaan. Wij beschouwen ouders als gelijkwaardige gesprekspartners en zullen altijd proberen om de thuissituatie en de schoolsituatie zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ouders zijn hierbij primair verantwoordelijk voor de dagelijkse

zorg en de opvoeding van hun kind, scholen zijn verantwoordelijk voor het realiseren van passend onderwijs en jeugdzorg is verantwoordelijk voor een goede begeleiding van de gezinssituatie.

Bij de stappen die wij zetten om het onderwijs en de begeleiding zoveel mogelijk passend te maken werken wij vanuit de driehoek 'leerkracht-leerling-ouders'. Wij noemen dit de kerntriade. Het is de kleine ondeelbare driehoek als het gaat om het realiseren van passend onderwijs.

De school heeft een taak in het signaleren van opvoed- en opgroei problemen. Dit vereist een goede ondersteuningsstructuur op school en vaardigheid bij leerkrachten om hulpvragen van leerlingen vroegtijdig te signaleren en deze signalen op de juiste plek neer te leggen.

Als de ontwikkeling van een leerling vraagt om extra ondersteuning neemt de school contact op met het samenwerkingsverband.

In de regel zal er een ontwikkelperspectief (OPP) voor de leerling worden opgesteld, waarbij ouders nauw betrokken zullen worden. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP, het aangeboden arrangement.

Als de gezinssituatie nadere aandacht vraagt, zal de school contact opnemen met jeugdhulp om tot een integraal arrangement te komen.

2.3 Ontwikkelperspectiefplan (OPP)

Wanneer de school/het schoolbestuur extra maatregelen neemt om tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling is de school/het schoolbestuur (wettelijk) verplicht het ontwikkelingsperspectief voor deze leerling op te stellen en vast te stellen.

De school doet dit in samenspraak met de ouders en eventueel deskundigen.

Concreet wordt in het plan beschreven:

- Wat de verwachte uitstroombestemming van de leerling is.
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling met daarbij een weergave van de belemmerende en stimulerende factoren.
- Welke ondersteuning en begeleiding wordt geboden en in hoeverre er van het reguliere onderwijsprogramma wordt afgeweken.

De school bewaakt of de leerling zich volgens dit perspectief ontwikkelt en past het onderwijs- en leerstofaanbod hierop aan. Het opstellen van een OPP is maatwerk en gebeurt door de leerkracht in nauw overleg met de intern begeleider van de school. De school beschrijft op heldere wijze de extra ondersteuningsbehoeften van de leerling waarbij de doelstellingen vanuit het ontwikkelingsperspectief worden bepaald.

Het maakt voor ouders, school en inspectie inzichtelijk aan welke doelen gewerkt wordt.

2.4 Ondersteuning in de Meierij

Elke school biedt basisondersteuning. Om dit goed uit te kunnen voeren, krijgt elke school een bedrag vanuit het samenwerkingsverband. Bij vragen, voor consultatie of advies, kan de school contact opnemen met het ondersteuningsteam van het samenwerkingsverband binnen de eigen regio.

Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan een school kan bieden, neemt de school contact op met het ondersteuningsteam. De onderwijsondersteuner en/of orthopedagoog/psycholoog helpt bij het organiseren van de ondersteuning die nodig is voor het kind, de leerkracht en/of de school. Als een arrangement wordt toegekend betaald het samenwerkingsverband de kosten. Een arrangement binnen de Meierij is altijd flexibel en qua vorm op maat ingericht.

Binnen samenwerkingsverband de Meierij zijn er groepsarrangementen ontwikkeld voor leerlingen die een extra leerondersteuning nodig hebben. Hierbij gaat het om plaatsing in een gezamenlijk arrangement op een reguliere basisschool, liefst zo thuis nabij mogelijk. Deze arrangementen worden bekostigd door het samenwerkingsverband. Voorbeelden hiervan zijn:

- De TOP-groep (Tijdelijk Op een andere Plek)
Voor leerlingen die gedragsmatig een time-out nodig hebben.
- Jonge kind groep
Voor jonge leerlingen (4-7 jaar) die een groei-impuls nodig hebben om op voldoende niveau binnen het reguliere onderwijs te kunnen ontwikkelen.
- Doen-groep (Denken Op Eigen Niveau)
Voor begaafde leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die boven de basisondersteuning uitstijgt
- Impulsgroep
Voor leerlingen die qua werkhouding en/of gedrag een extra impuls kunnen gebruiken.
- Doe en leergroep
Voor leerlingen die in de groepen 7 en 8 overvraagd worden wat betreft de theoretische kennis en vaak uitstromen richting praktijkonderwijs of VMBO-basis.

(Voor een volledige omschrijving van deze ondersteuningsmogelijkheden verwijzen wij naar het Ondersteuningsplan van SWV De Meierij: www.demeierij-po.nl)

2.5 Ondersteuningsniveaus

De ondersteuning die leerlingen nodig hebben wordt onderverdeeld in verschillende niveaus. Ieder niveau kent een specifieke omschrijving in het plan van aanpak en het handelen voor leerkrachten, leerlingen, ouders en specialisten.

In de onderstaande afbeelding wordt weergegeven hoe de ondersteuningsniveaus binnen SWV De Meierij zijn ingericht.

- Op ondersteuningsniveau 1 is er algemene zorg en aandacht in de groep.
- Op ondersteuningsniveau 2 is er extra aandacht voor de leerling die wordt verzorgd door de groepsleerkracht. Dit kan extra ondersteuning inhouden op cognitief niveau maar ook op sociaal-emotioneel vlak. Deze aandacht wordt verwoord in onderwijsbehoeften en is terug te vinden in het groepsplan.
- Op ondersteuningsniveau 3 is er sprake van extra ondersteuning, soms buiten de groep, in de vorm van remedial teaching (RT): individuele begeleiding of begeleiding in een klein groepje.
- Op ondersteuningsniveau 4 is er binnen de school niet voldoende expertise om de leerling optimaal te begeleiden. Wij noemen dit handelingsverlegenheid. Er wordt door de school een specifieke zorgvraag geformuleerd en een externe deskundige ingeschakeld.

Handelingsgericht werken binnen SWV PO De Meierij

Leerling

Basisniveau 1	Basisniveau 2	Basisniveau 3	Basisniveau 4
Leerlingen die functioneren in de groep en zich naar verwachting ontwikkelen.	Leerlingen die opvallen in de groep op één of meerdere gebieden (bijv. op het gebied van gedrag, cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch)	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte (bijv. op het gebied van gedrag, cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch)	Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte waar begeleiding vanuit school onvoldoende oplevert.

Leerkracht

Basisniveau 1	Basisniveau 2	Basisniveau 3	Basisniveau 4
Observeert, signaleert en werkt handelingsgericht. Na analyse speelt de leerkracht in op verschillende onderwijsbehoeften binnen de groep.	De leerkracht brengt de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling in beeld en wat hij/zij nodig heeft om te kunnen handelen. Er wordt handelingsgericht gewerkt binnen de groep.	Er vindt schooldiagnostisch onderzoek plaats (bijv. vooruit toetsen, terug toetsen, observatie). Er wordt handelingsgericht gewerkt binnen en buiten de groep (maar binnen de school). HGW is geëvalueerd.	Leerkracht geeft aan dat hij/zij niet kan voldoen aan de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling. Er wordt handelingsgericht gewerkt binnen en buiten de groep (maar binnen de school).

Intern Begeleider en/of specialist

Basisniveau 1	Basisniveau 2	Basisniveau 3	Basisniveau 4
Groepsbespreking alle leerlingen.	De intern begeleider wordt betrokken op leerling niveau.	De interne begeleider of specialist is betrokken bij schooldiagnostisch onderzoek of voert dit zelf uit. Hierbij kunnen consultatief externen worden betrokken.	De interne begeleider schakelt educatieve partners en/of zorgpartners in om mee te denken over de ondersteuningsbehoefte van de leerling (bijv. zorgteam, aanvullend onderzoek, specifieke observatie vanuit een specialisme, etc).

Ouders

Basisniveau 1	Basisniveau 2	Basisniveau 3	Basisniveau 4
Er is regelmatig contact met ouders (vastgelegd in het protocol van school).	Leerkracht gaat in gesprek met ouders over de ontwikkeling van hun kind.	Leerkracht en intern begeleider (of een interne specialist) gaan in gesprek met ouders over de ontwikkeling van hun kind.	Leerkracht, interne begeleider en de externe hulpverlener gaan in gesprek met ouders over de ontwikkeling van hun kind.

Plan van aanpak

Basisniveau 1	Basisniveau 2	Basisniveau 3	Basisniveau 4
Deze kinderen werken binnen het groepsplan.	Deze kinderen werken binnen het groepsplan.	Deze kinderen werken met individuele doelen en dit is terug te vinden in een document.	Deze kinderen werken met individuele doelen en dit is terug te vinden in een document. Deze doelen zijn minimaal één keer geëvalueerd en/of bijgesteld.

Als blijkt dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling het aanbod op school overstijgt, kan er extra ondersteuning worden aangeboden en ingezet

2.6 Toelaatbaarheidsverklaring

Hoewel zoveel mogelijk kinderen zich ontwikkelen binnen het regulier onderwijs, kan het voorkomen dat speciaal onderwijs toch beter passend is. Dit kan zijn voor een korte of langere periode. Dit onderwijs kan ook worden ingezet om in een vroegtijdig stadium een periode van observatie of tijdelijke opvang te verzorgen, met als doel een snelle terugkeer naar de reguliere basisschool. Hiervoor is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De school vraagt deze in overleg met ouders, bij het samenwerkingsverband aan. Ouders worden actief betrokken bij dit proces en altijd op de hoogte gehouden van het verloop van de aanvraag. In dit traject is een goede communicatie vanzelfsprekend een vereiste.

2.7 Communicatiemiddelen

Een open en heldere communicatie vinden wij belangrijk, zeker waar het van essentieel belang is dat ouders over voldoende informatie kunnen beschikken om het gesprek te kunnen voeren over de ontwikkeling van hun kind. Ouders kunnen informatie vinden:

- Op de website van de school.
- In de schoolgids van de school.
- In het schoolondersteuningsprofiel.
- In het ondersteuningsprofiel van De Meierij.
- Door contact op te nemen met het ouder- en jeugdsteunpunt
- Op de website van de overheid.

Ouders kunnen met vragen over ondersteuning in eerste instantie terecht bij de basisschool. Dit past ook bij de thuis-nabije visie van passend onderwijs.

2.8 De consulent Passend Onderwijs

Als er met gesprekken met de school geen passende oplossing kan worden gevonden een leerling is er sprake van een geschil. Om een conflict te vermijden of op te lossen, kan in deze situatie mediation worden ingezet. Hiervoor kan contact worden opgenomen met een onderwijsconsulent. Een neutrale partij die ouders en de school weer tot elkaar kan brengen.

De school kan contact opnemen met een onderwijsconsulent, maar kan ook ouders met een schoolconsulent in aanraking brengen. Tenslotte zijn beiden gebaat bij een passende oplossing en ondersteuning voor de leerling.

De consulent stelt vooral vragen: waar liggen de zorgen en wat zou je wensen voor dit kind? Wat heeft het kind/school dan nodig?

- De consulent kan aansluiten bij gesprekken tussen school en ouders. Samen gaan we op zoek naar de gedeelde zorg en komen we tot de ondersteuning die nodig is. Het passend maken van het onderwijs voor iedere leerling kan namelijk een behoorlijke (emotionele) puzzel zijn en het kan dan prettig zijn als er een onafhankelijke deskundige bij is.
- De consulent coacht de school bij het logisch navolgbaar maken van de ondersteuningsstructuur. Welke zorg ligt er? Wat zijn de wensen? Aan welke doelen wordt er gewerkt, door wie en hoe? Hoe volgen we dit proces.

Het is van belang dat de school zorg draagt voor een goede vastlegging van het ondersteuningsproces en regelmatig evalueert of de geboden aanpak effectief is.

2.9 klachten- en bezwarenregeling

Vaak kunnen de meeste problemen of klachten in onderling overleg worden opgelost.

Soms is het gelet op de aard van de klacht niet mogelijk of heeft de afhandeling daarvan niet naar tevredenheid plaatsgevonden.

Als alle inspanningen niet tot een oplossing leiden, kan het geschil worden voorgelegd aan de landelijke commissie onderwijsgeschillen. Informatie is te vinden op de website van de Stichting Onderwijsgeschillen.

Bij een bezwaar bij het besluit bij een toelaatbaarheidsverklaring, kunnen ouders gebruik maken van de klachten- en bezwarenregeling van de Meierij.

3. Passend Onderwijs op CBS De Hoeksteen

Op onze school willen wij recht doen aan passend onderwijs: onderwijs dat is afgestemd op de mogelijkheden en de talenten van de leerlingen.

In beginsel laten wij ieder kind toe, maar het kan voorkomen dat het beter is voor de ontwikkeling van het kind dat het elders geplaatst wordt. In ons schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijven wij, wat wij als school wel en niet kunnen: welke mogelijkheden wij kunnen inzetten om passend onderwijs te bieden voor onze leerlingen. Daarmee geven wij tevens de grenzen aan voor de extra ondersteuning die wij de leerling kunnen bieden.

Onze werkwijze

Passend onderwijs krijgt ook gestalte in de klas. Onze leerkrachten stellen doelen per groep en per leerling en gebruiken hierbij het groepsplan en het groepsoverzicht van ParnsSys. Onze leerkrachten werken handelingsgericht conform de 1-zorgroute. De 1-zorgroute zorgt voor onderwijs op maat en gaat uit van drie niveaugroepen per leerjaar. De methodes die wij inzetten om ons onderwijs te realiseren maken het mogelijk om in de klas vorm te geven aan deze differentiatie. Voor de basisvakken (lezen, rekenen en taal) werken wij in een basisgroep, een verrijkte groep en een intensieve instructiegroep. Deze groepsindeling is terug te vinden in onze groepsadministratie. Het doel is het verhogen van de effectieve leertijd en passende opbrengsten.

Het werken met combinatiegroepen geeft beperkingen aan de reikwijdte van de differentiatie in de groepen. Daar waar verdere differentiatie noodzakelijk is, wordt er buiten de klas ondersteuning en begeleiding ingezet. Dit doen wij met de inzet van leerkrachtondersteuners. Buiten de groepen, maar zeker ook in de groepen, wordt individueel of in kleine groepjes extra instructie verzorgd. Belangrijk in de uitvoering is de afstemming van de leerlingbehoeften tussen de onderwijsondersteuner en de leerkracht. De school zet zich voortdurend in om in te gaan op extra (onderwijs)behoeften van leerlingen op cognitief, fysiek en sociaal-emotioneel vlak. Daarbij blijven leerkrachten en interne begeleiding voortdurend in gesprek met leerlingen en ouders en is er sprake van gedeelde zorg.

3.1 Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong

Op iedere school zijn er leerlingen die een enorme groei doormaken en een voorsprong ontwikkelen op hun leeftijdgenoten. Met onze observaties en leerlingvolgsystemen zijn wij meestal in staat om deze begaafde leerlingen snel in beeld te krijgen. Soms hebben wij ook de input van ouders nodig, sommige kinderen vertonen aangepast gedrag en dan zien wij in de schoolsituatie minder van de grote voorsprong terug dan in de thuissituatie wordt waargenomen. (Een voorbeeld hiervan is, een leerling die in de schoolsituatie niet leest omdat klasgenootjes dat ook niet doen, maar thuis wel laat zien dat zij wel degelijk alle

letters kan lezen en soms zelfs al in staat is om boekjes te lezen.) Goede contacten en ouderbetrokkenheid zijn van aanvang aan van groot belang voor aanvullende informatie bij het tijdig en goed in kaart brengen van een voorsprong.

Leerlingen met een grote ontwikkelingsvoorsprong hebben eveneens behoefte aan een aangepast leerprogramma. Voor deze leerlingen organiseren wij binnen de groep een passend aanbod in de lesstof en begeleiding. Waar ons aanbod niet meer toereikend is, gaan met ouders in overleg en zullen wij ons samenwerkingsverband inschakelen om tot een passend leerstofaanbod te kunnen komen.

3.2 Dyslexie en dyslexieverklaring

Omdat dyslexie een flinke belemmering is voor het volgen van onderwijs, proberen wij leerlingen die mogelijk dyslexie hebben vroeg te signaleren. Aanwijzingen voor dyslexie die bij kleuters zijn gesignaleerd worden tijdens de overdracht met de leerkracht van groep 3 besproken. Deze leerlingen zullen dan een intensievere begeleiding krijgen. Dyslexie kan vanaf de M4 toetsen, na de derde DMT meting, extern worden onderzocht. Is er sprake van dyslexie, krijgt de leerling een dyslexieverklaring. Het kan zijn dat de school het vermoeden heeft dat er sprake is van ernstige, enkelvoudige

dyslexie, gebaseerd op de geringe vooruitgang bij het traject van intensieve extra hulp. Er moet wel een leerlingdossier (leesdossier) zijn waaruit blijkt dat er in het onderwijs een traject van intensieve extra hulp is geweest bij het leren lezen (en spellen).

Alleen psychologen of orthopedagogen die speciaal daarvoor opgeleid zijn mogen een dyslexieverklaring afgeven. Met een dyslexieverklaring heeft de school formeel meer ruimte om rekening te houden met de dyslectische leerling.

De IB-er van de school ondersteunt, in nauwe samenwerking met de taal-coördinator van de school, de ouders bij de aanvraag van een dyslexieverklaring bij het dyslexieteam van SWV De Meierij, dat als poortwachter fungeert en hun oordeel naar de betreffende gemeente doorstuurt. De gemeente betaalt de kosten van het dyslexieonderzoek en de behandeling als er een dyslexieverklaring is afgegeven.

Heeft een leerling een dyslexieverklaring, dan volgen wij met betrekking tot de LVS toetsen de adviezen vanuit Leerling In Beeld. Dat is geen standaardprocedure, wij kijken met name naar de onderwijsbehoeften van de leerling. Deze kunnen afwijken van wat het toetsinstrument adviseert.

Wat voorop staat is dat wij de leerling die ruimte en ondersteuning geven om de toets zo te maken dat wij een realistisch beeld krijgen van de vaardigheden van de leerling op een bepaald vakgebied. (Wij proberen de belemmering van het lezen weg te nemen.)

3.3 Dyscalculie

Wij volgen het protocol ERDW, het landelijke protocol voor het reken-wiskundeonderwijs en het begeleiden van leerlingen met (Ernstige) Reken- Wiskundeproblemen de Dyscalculie.

Het protocol biedt een stappenplan waarin de school als eerste zelf aan zet is om goed reken- en wiskundeonderwijs te geven. Als het niet lukt om met individuele handelingsplannen en interne hulpverlening een problematische en/of stagnerende rekenwiskundige ontwikkeling bij een leerling te doorbreken, komen externe deskundigen in beeld.

Fase	Signalering	Diagnostiek	Begeleiding
Fase groen	Deskundigheid minimaal op spoor 1:	Deskundigheid minimaal op spoor 1:	Deskundigheid minimaal op spoor 1:
Leerling ontwikkelt zich gemiddeld of goed en functioneert in de grote groep. Resultaat: +/- naar fase 'blauw' 0/-: naar fase 'geel'	De leraar observeert de leerlingen volgens aanwijzingen in de methode.	De interne rekenexpert ondersteunt de leraar. Hij analyseert samen met de leraar de resultaten op de bloktoetsen en het LOVS en stelt een groepsplan op.	De begeleiding vindt plaats volgens aanwijzingen in de methode. Bij te weinig aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase geel.
Fase geel, intern max. 0.5 jr.	Deskundigheid minimaal op spoor 2:	Deskundigheid minimaal op spoor 2:	Deskundigheid minimaal op spoor 2:
De leerling ervaart geringe rekenwiskunde- problemen op deelgebieden. Resultaat: +/- naar fase 'groen' 0/-: naar fase 'oranje'	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert de resultaten.	De leraar voert rekengesprekken met de leerling, analyseert het resultaat en stelt een begeleidingsplan op.	Leerling krijgt extra begeleiding in een subgroep. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase oranje.
Fase oranje, intern max. 0.5 jr.	Deskundigheid minimaal op spoor 3:	Deskundigheid minimaal op spoor 3:	Deskundigheid minimaal op spoor 3:
De leerling ervaart ernstige rekenwiskunde- problemen op enkele of alle deelgebieden. Resultaat: +/- naar fase 'geel' 0/-: naar fase 'rood'	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert samen met de interne rekenexpert de resultaten.	De leraar voert een diagnostisch gesprek met de leerling, analyseert samen met de interne rekenexpert het resultaat en stelt een individueel handelingsplan op.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen wordt de leerling aangemeld voor extern onderzoek.
Fase rood, intern max. 0.5 jr.	Extern:	Extern/intern:	Intern evt. extern:
De problemen zijn ernstig en hardnekkig. De leerling wordt aangemeld voor extern onderzoek. Resultaat: +/- naar fase 'oranje' 0/-: bijstellen handelingsplan en dyscalculieverklaring, blijvende begeleiding in fase rood.	De externe onderzoeker verzamelt informatie over de leerling en stelt verslag op. (zie hoofdstuk 8)	De externe onderzoeker voert het diagnostisch onderzoek uit zoals beschreven in hoofdstuk 8 en stelt samen met het team een individueel handelingsplan op.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Indien nodig wordt de begeleiding uitgevoerd door een externe expert in nauw overleg met de school.

3.4 Motorische ontwikkeling

Vanaf de start van groep 1 bewaken wij de motorische ontwikkeling van onze leerlingen.

De motorische ontwikkeling heeft een belangrijke invloed op de ontwikkeling van het kind. Te weinig motorisch ontdekken kan b.v. leiden tot problemen in de taalontwikkeling.

Door het bewegen leert de leerling zijn lichaam kennen en van daaruit de omgeving. Onze leerkrachten van groep 1-2 dragen zorg voor veel motorische oefeningen in het aanbod. Dit betreft aanbod in de grote motoriek (b.v. dans, lessen bewegingsonderwijs en buiten spelen) en de kleine motoriek tekenen, schrijven, knippen, inzet klein-motorisch oefenmateriaal etc.).

Bij stagnerende ontwikkeling kunnen wij doorverwijzen naar onze externe partners, b.v. een oefentherapeut of de fysiotherapeut.

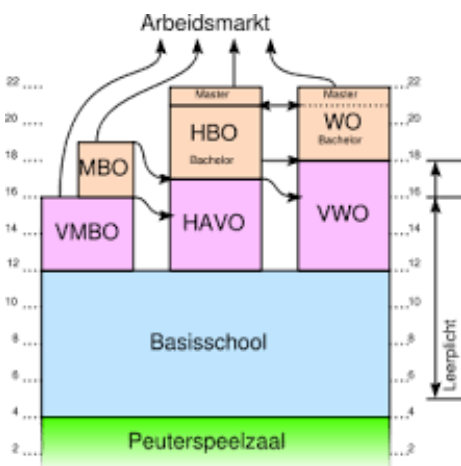
3.5 Logopedie

Aan het einde van groep 1 worden alle leerlingen gescreend door een logopediste van de GGD, Leerkrachten kunnen, in overleg en met toestemming van ouders, indien zij dit wenselijk achten een vervroegde screening aanvragen.

Kinderen worden doorverwezen naar een zelfstandige praktijk als behandeling wordt geadviseerd.

Tijdens het onderzoek controleert de logopedist de spraak van het kind. De logopedist kijkt ook naar het gebruik van taal, de manier van praten, de stem en adem en onderzoekt eventueel het gehoor, de kauw- en slikfunctie.

3.6 Koers voortgezet onderwijs

Onderwijs houdt niet op bij de basisschool. CBS De Hoeksteen draagt zorg voor een goede begeleiding van de leerlingen en een goede en warme overdracht naar het voortgezet onderwijs. In de samenwerking POVO werken samenwerkingsverband De Meierij (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) intensief samen om de overdracht van leerlingen van het primair onderwijs (PO) naar het voortgezet onderwijs (VO) zo goed mogelijk te laten verlopen. De gezamenlijke ambities worden jaarlijks vastgelegd in de handleiding POVO in de Meierij.

Bij de overstap naar het voortgezet onderwijs is één van de taken die wij hebben, het zorgvuldig overdragen van gegevens over het didactische niveau van onze leerlingen, gekoppeld aan een plaatsingsadvies.

CBS De Hoeksteen conformeert zich aan de afspraken die binnen het samenwerkingsverband De Meierij zijn gemaakt. Voor onze school ziet de voorbereiding naar de overdracht en de overdracht er als volgt uit:

- Oudergesprek na de M7 toets waarin een indicatie-advies wordt gegeven.
- Afname Leerling in Beeld B-toets in oktober/november.
- Voorlopig adviesgesprek met ouders en leerling in december.
- Afname doorstroomtoets in februari.
- Uitslag doorstroomtoets en bespreking met IB en leerkrachten in maart.
- Uitslag doorstroomtoets toelichten aan ouders en leerlingen in een individueel gesprek in maart. Bijstellen, waar nodig, van het voorlopige advies en definitief maken.
- Opstellen onderwijskundig rapport voor overdracht naar VO, ouders tekenen voor gezien en geven wel/niet toestemming voor meezenden van verslagen en rapporten.
- Warme overdracht van basisschool naar school voor voortgezet onderwijs in juni.

Indien de basisschool twijfels heeft over een passend advies, zal zij in overleg treden met de school voor voortgezet onderwijs waar de leerling naar toe gaat. Samen met de zorgcoördinator zullen zij de betreffende leerling bespreken. Ouders worden in dit overleg meegenomen en/of geïnformeerd.

4. Zicht op ontwikkeling (OP2) en begeleiding

Sturen op kwaliteit begint met het formuleren van heldere doelen: waar willen we naar toe, wat willen we bereiken, wanneer zijn we tevreden? Daarop zijn verschillende antwoorden mogelijk, maar hierbij willen wij wel voldoen aan de wettelijke eisen die deel uitmaken van het toezichtkader van de inspectie.

Onze school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en ondersteuning.

Basiskwaliteit

CBS De Hoeksteen verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerlingvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en de vaardigheden van onze leerlingen.

In groep 1-2 maken wij gebruik van De Leerlijnen van parnasSys.

Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit vanaf groep 3 met betrouwbare en valide toetsen van Leerling in Beeld, die tevens een indicatie geven van de bereikte referentieniveaus. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling.

Deze vergelijking maakt het mogelijk ons onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te ontwikkelen of te profiteren van het onderwijsaanbod, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.

Vervolgens bepalen Interne begeleiding en leerkracht wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen. Ook wordt gekeken naar de leerlingen die een voorsprong hebben ontwikkeld en wat er in hun leerstofaanbod kan worden bijgesteld. Waar nodig wordt gebruik gemaakt van de expertise van externe deskundigen. Ouders worden meegenomen in de bevindingen en de in te zetten aanpak.

(analyse>evaluatie>doelen stellen>aanpak afstemmen).

Wij hanteren een zogeheten Grote en Kleine cyclus. Zowel in de Grote- als in de Kleine cyclus vindt er afstemming plaats tussen de behaalde doelen, de onderwijsbehoefte van alle leerlingen en bijbehorend leerkracht handelen. Alleen deze werkwijze maakt het ons mogelijk om op een juiste manier te differentiëren.

Burgerschap wordt in de komende jaren een onderdeel van de basiskwaliteit waar stevig op ingezet zal moeten worden. De school zal haar aanpak integreren in haar dagelijks handelen en een heldere visie formuleren.

Grote Cyclus

Kwalitatieve- en kwantitatieve data, verzamelt in ParnasSys en Leerling in Beeld, OPP, IHP, groepsbespreking, CITO-pitch, analyses en duiding enz.

Het voortdurend bijschaven van plannen m.b.t. onderwijsbehoeften en leerkracht-handelen.

Deze cyclus is gebaseerd op de methodegebonden toetsen en de halfjaarlijkse LIB-toetsen.

De Grote Cyclus is opgedeeld in een aantal periodes. Voor de methodentoetsen geldt dat deze afhankelijk is van de structuur van de gebruikte methode.

Kleine Cyclus

In de Kleine Cyclus staan de lessen centraal, met de bijbehorende doelen, evaluatie en analyse daarvan. In de groepsplannen en groepsoverzichten wordt verbinding gemaakt met de Grote en de Kleine Cyclus. Hierdoor ontstaat er zicht op ontwikkeling in het leren van leerlingen en kunnen leraren snel en effectief sturing geven aan de leerbehoeften van de groep en de individuele leerling.

Er wordt bekeken welk leerkracht handelen past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Als leerlingen hun leerdoelen niet behalen, of een enorme vooruitgang laten zien, zal er een aanpassing in het lesstofaanbod worden gedaan in overleg tussen leerkracht, IB en ouders. Hoe deze aanpassing eruit ziet, wordt in alle individuele situaties nauwkeurig bekeken.

Aanzet tot formatief evalueren

De cyclus kan zelfs ook op een nog kleiner niveau plaatsvinden, namelijk als denkproces bij de leerling zelf. Het gaat dan om een voortdurend zelf controlerende- en corrigerende houding tijdens instructie en verwerking over de eigen beheersing. Dit is één van de metacognitieve vaardigheden. Leerlingen die over metacognitieve kennis en vaardigheden beschikken, behalen hogere leerprestaties. Team zet vanuit deze gedachte de eerste stap naar het formatief evalueren in. Wij zetten drie kernvragen centraal:

- Waar werkt de leerling naartoe?
- Waar staat de leerling nu ten opzichte van de beoogde doelen?
- En welke actie is nodig om de leerling verder te helpen?

Deze vragen helpen de leraar en de leerling om de benodigde informatie over het leerproces van de leerlingen te verzamelen. Op basis van deze informatie kunnen leraar en leerling hun strategie veranderen en aanpassen.

Welke ingrediënten van formatief evalueren willen wij in eerste aanzet hanteren?

- Het stellen van effectieve vragen, vooral aan het begin van de les, om vast te stellen wat leerlingen al begrijpen.
- Een leercultuur waarin iedereen een growth mindset heeft, waarin leerlingen geloven in zichzelf en de overtuiging hebben dat iedereen succesvol kan zijn.
- Het stellen van duidelijke leerdoelen aan leerlingen. Niet alleen aan het begin van de les, ook wanneer hun belangstelling is gewekt.
- Succescriteria, die in samenspraak met de leerlingen zijn opgesteld.
- Feedback van leerkrachten en medeleerlingen die gericht is op succes: wat is goed en waar is verbetering nodig?
- Een effectieve afsluiting van de les, waarin het geleerde wordt samengevat en daarop wordt gereflecteerd

5. Route van de zorg

5.1 Een zorgleerling op CBS De Hoeksteen

Een zorgleerling valt uit op, of binnen één of meerdere ontwikkelingsgebieden. Het is een leerling die speciale zorg en begeleiding nodig heeft bij het volgen van het reguliere lesprogramma.

Dit kan voortkomen uit bijvoorbeeld een ontwikkelingsachterstand of een ontwikkelingsvoorsprong, een leerachterstand of leervoorsprong, een gedragsprobleem, een beperking, een probleem van medische aard of een ander onderliggend probleem.

De ontwikkelingsgebieden en signalen waar wij op letten zijn onder meer;

- sociaal-emotionele ontwikkeling,
- gedragsproblematiek,
- werkhoudingsproblemen,
- herhaaldelijk lager presteren dan leeftijdgenootjes,
- herhaaldelijk beter presteren dan leeftijdgenootjes,
- spraak- taalontwikkeling,
- een beperkt verstandelijk vermogen,
- gezondheidsproblemen die specifieke zorg vereisen,
- motorische ontwikkeling.

Een achterstand of voorsprong wordt vastgesteld d.m.v. (LIB)toetsuitslagen, observaties door leerkrachten en indien wenselijk externe partners en sociaal-emotionele vragenlijsten van Kanvas die bij de leerlingen worden afgenomen.

Als de school meer informatie nodig heeft kan zij ouders adviseren hun kind een onderzoek te laten ondergaan. Deze onderzoeksgegevens worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem van Parnassys. Onderzoeken van externen zullen echter pas na toestemming van ouders in het systeem worden ingevoerd.

Leerlingen zijn zorgleerlingen als zij binnen of buiten de klas, bovenop het standaard aanbod, extra ondersteuningsbehoeften hebben van de leerkracht, de remedial teacher, de interne begeleider of ambulant begeleider. De mate van ondersteuning kan variëren op inhoud, duur, frequentie, intensiteit en vorm.

Aanpassingen die gewenst zijn kunnen van materiële, pedagogische of didactische aard zijn.

5.2 Zorgniveaus

Onze zorg op CBS De Hoeksteen kent verschillende niveaus van begeleiding.

Basisondersteuning:

1. Leerlingen die weinig ondersteuning nodig hebben. Ondersteuning vindt plaats in de klas volgens de 1- zorgroute.
2. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in de groep door de groepsleerkracht of buiten de groep door een RT leerkracht of ondersteuner. Bijvoorbeeld als er sprake is van NT2, VVE, dyslexie, dyscalculie, doubleren/versnellen, lichte gedragsproblematiek.
3. Leerlingen met een eigen leerlijn, RT buiten de groep, Plusgroep.

Basisplusondersteuning:

4. Leerlingen waarvoor de leerkracht regelmatig contact heeft met externe ondersteuning.

Extra ondersteuning: leerlingen met een OPP

5. Leerlingen waarvoor de leerkracht regelmatig contact heeft met externe ondersteuning en die begeleiding nodig hebben van externe ondersteuning
6. Leerlingen die een blijvend ondersteuningsarrangement nodig hebben van specialisten, zowel intern als extern,

7. Leerlingen cluster 1 en cluster 2 waarvoor regelmatig en intensief overleg nodig is, leerlingen met een dagelijkse medische begeleiding en langdurig zieke leerlingen.

Speciale ondersteuning

8. Leerlingen met een complexe gedragsproblematiek en/of leerproblematiek waarvoor regelmatig en intensief overleg nodig is. Voor deze leerlingen zal een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis)onderwijs kunnen worden aangevraagd.

Bij het bepalen van de zwaarte van de zorg gaan wij uit van de mate van de zorg die de leerkracht de leerling moet bieden om in haar onderwijsbehoeften te voorzien.

In ieder geval twee maal per jaar, wordt de begeleiding ondersteuning geëvalueerd en aangepast. De momenten die wij hiervoor hebben gekozen zijn de weken na de LIB Middentoets en de LIB Eindtoets. Bij zij-instroom van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte acteren wij onmiddellijk om aan de zorgvraag te kunnen voldoen.

Het totaal aan de zorgvraag van de groep kan de noodzaak uitwijzen dat er ondersteuning op de groep moet worden gezet in de vorm van een onderwijsassistent of leerkrachtondersteuner. Ook kan de leerkracht tijdelijk worden ontheven van taken die niet groepsgerelateerd zijn. Leerkrachten kunnen vanuit de zorg voor leerlingen een professionaliseringsbehoefte hebben. De school zal deze behoefte waar mogelijk faciliteren in tijd en geld. Hiervoor kunnen persoonlijke professionaliseringsbudgetten worden aangesproken maar ook het schoolprofessionaliseringsbudget.

5.3 De zorgstructuur

CBS De Hoeksteen hanteert een zorgstructuur die de uitgangspunten van HGW naleeft. Hierbij gaan wij er vanuit dat onze medewerkers weten wat er nodig is. Ondersteunend hierbij zijn onze instrumenten, onze groepsoverzichten en onze jaarkalender van de zorgcyclus. De leerkracht stemt het handelen af met de groep (de leerlingen) en de ouders.

Start van het schooljaar:

- IB zorgt dat er een actuele lijst is met kindkenmerken waar de bijzonderheden van de leerlingen overzichtelijk in staan. (Te denken aan medische bijzonderheden, leerstoornissen, etc.)
- Leerkrachten dragen zorg /hebben zorg gedragen voor een goede leerlingsoverdracht.
- Leerkrachten voeren, waar nodig en noodzakelijk, individuele kindgesprekken en leggen deze vast in het administratiesysteem.
- Leerkrachten controleren of de leerlinggegevens in het administratiesysteem ParnasSys en LIB kloppend zijn.
- Leerkrachten hebben hun planning en rooster op orde. Zij zijn zich bewust van de leerlijnen en de leerdoelen en dit is zichtbaar in de roosters. De weekplanning staat in relatie met de leerlingondersteuningsmomenten.
- Leerkrachten stemmen in overleg met interne begeleiding de leerlingondersteuning af.
- De interne begeleiding stelt een rooster op voor passende leerlingondersteuning op alle niveaus.
- Leerkrachten organiseren een informatieavond voor hun groep.
- Leerkrachten voeren startgesprekken met de ouders en delen, waar wenselijk, informatie uit de kindgesprekken. Het accent in de gesprekken ligt op sociaal-emotioneel welbevinden en afstemming van de school- en thuissituatie.
- IB heeft de zorgkalender op orde en voor alle leerkrachten is het helder wanneer de toetsen, groepsbesprekingen en klassenbezoeken plaatsvinden.

- Directie heeft de planning voor collegiale klassenconsultatie kenbaar gemaakt.
- Leerkrachten kunnen op ieder gewenst moment een afspraak maken met IB voor een leerlingbespreking. Van deze leerlingbespreking wordt een notitie gemaakt in het dossier van de betreffende leerling. Ouders hebben inzage in de Leerlingdossiers.
- Leerkrachten nemen de Kanvas vragenlijst af conform de planning van IB. In de regel in de maanden november en maart.
- Leerlingen groep 8 maken de B-toets LIB. Voor de leerlingen van groep 8 vindt in november het adviesgesprek plaats. Dit gebeurt altijd in het bijzijn van twee medewerkers. Van dit gesprek wordt een verslag opgemaakt dat met de ouders wordt gedeeld.

Na 5 weken tot midden schooljaar:

- Leerlingen vullen in de maand november de Kanvas vragenlijst in.
- In de kleutergroepen worden voor de herfstvakantie de Leerlijnen van ParnasSys ingevuld.
- De Tevredenheidsonderzoeken worden in november-februari afgenomen. Ieder jaar vullen de medewerkers en de leerlingen de vragenlijsten in. Ouders worden iedere twee jaar bevraagd.
- Leerkrachten, directeur en IB-er voerende eerste ronde klassenbezoeken/collegiale consultaties uit in oktober-november. Deze zijn gericht op didactisch handelen en voortdurende ontwikkeling van de doorlopende leerlijnen. De bezoeken worden besproken en in een algemeen verslag vastgelegd.
Waar wenselijk en nodig worden de kwaliteitskaarten met de afspraken aangepast.
- Leerkrachten kunnen op ieder gewenst moment een afspraak maken voor een leerlingbespreking. Van de besprekingen worden notities gemaakt die worden opgeslagen in ParnasSys.

Midden schooljaar:

- In het midden van het schooljaar wordt een tussenmeting gedaan bij de leerlingen, Dit wordt gedaan aan de hand van LIB.
- In januari/februari worden de LOVS-toetsgegevens ingevoerd in het LOVS systeem. De toetsen worden geëvalueerd op groeps- of leerlingniveau.
- In groep 1 & 2 worden in december en in februari de leerlijnen van ParnasSys ingevuld.
- Aan de hand van de gegevens wordt de leerling ondersteuning opnieuw ingedeeld naar prioriteit en behoefte.
- Leerkrachten voeren de kind specifieke gegevens die de bovengenoemde stappen opleveren in Parnassys in. Waar nodig zullen IHP's en/of GHP's worden opgesteld.
- Groepsplannen worden bijgesteld, stimulerende en belemmerende factoren en specifieke leerdoelen van de leerlingen krijgen een update a.h.v. de nieuwste resultaten en gegevens.
- De eerste resultaatrapportage (het rapport) wordt opgemaakt en met ouders in een gesprek opgevolgd. Hierin worden de methoderesultaten en de LOVS resultaten besproken.
- De IB-er plant een opbrengstenvergadering. In deze vergadering pitchten de leerkrachten over de resultaten van hun groep. De gezamenlijke resultaten worden besproken en geëvalueerd.
- Afspraken en doelen worden geëvalueerd en bijgesteld.
- De leerlingen van groep 8 maken de doorstroomtoets. De uitslagen worden in het bijzijn van de leerling en de ouders besproken. Indien nodig schuift IB of directie aan bij het gesprek.

- Leerkrachten van groep 8 maken voor alle groep 8 leerlingen een onderwijskundig rapport op dat met de leerling meegaat naar het voortgezet onderwijs. Ouders hebben inzage in het rapport voordat het wordt doorgezet en tekenen voor gezien.
- Leerlingen met een risico op doubleren zullen extra aandacht krijgen. Hierbij stellen wij ons de vraag wat deze leerlingen nodig hebben om alsnog de doelen te kunnen behalen om een overgang naar de volgende groep mogelijk te maken. Wij bespreken dit met ouders.
- In maart wordt voor de tweede keer de Kanvas vragenlijst door de leerlingen ingevuld.

Tot einde schooljaar:

- Leerkrachten, directeur en IB-er voeren de tweede ronde klassenbezoeken/collegiale consultaties uit. Deze zijn gericht op didactisch handelen en voortdurende ontwikkeling van de doorlopende leerlijnen. De bezoeken worden besproken en in een algemeen verslag vastgelegd in de jaarrapportage.
- Alle leerlingen behalve de leerlingen van groep 8 maken de E-toets van LIB. De resultaten worden geregistreerd in ParnasSys en groepsoverzichten.
- In de groepen 1 & 2 worden de leerlijnen van ParnasSys ingevuld.
- De IB-er organiseert een opbrengstenvergadering. In deze vergadering pitchten de leerkrachten over de resultaten van hun groep. De gezamenlijke resultaten worden besproken en geëvalueerd.
- In juli organiseren de leerkrachten een goede overdracht van de leerlingen die doorstromen naar een andere groep en/of leerkracht.

Gehele schooljaar:

- Extra overleg met ouders en zorgleerlingen, eventueel in aanwezigheid van IB en externen.
- In de lesvoorbereidingen staat het lesdoel centraal. Lesdoelen worden aan het begin van de les aan de leerlingen geduid. Dit kan op verschillende wijzen, b.v.: benoemd door leerkracht, benoemd vanuit de methode (vaak bij de introductie van de les op digibord al in de methode genoemd), notatie op het whiteboard.

6. Zicht op ontwikkeling van de sociaal emotionele vaardigheden

Het welbevinden van onze leerlingen is het uitgangspunt van ons handelen: wij hebben oog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen.

Bij sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen gaat het om de ontwikkeling van het gevoelsleven en de persoonlijkheid, het leren omgaan met anderen en het aanleren van sociale vaardigheden. Sociaal-emotionele vaardigheden helpen bij het geloof in eigen kunnen, herkennen en beheersen van emoties, keuzes maken, aangaan van relaties met anderen en het kunnen omgaan met tegenslag. Kinderen die zich sociaal-emotioneel goed ontwikkelen, zijn in staat om goed tot leren te komen.

Kindgesprekken

Na de Kanvas afnamen hebben de leerkrachten een gesprekje met de risicoleerlingen. Op deze manier dragen wij bij aan het gevoel van 'gezien worden' van het kind en kunnen wij als leerkracht en team tijdig inspelen op dat wat nodig is om het welbevinden van het kind te verbeteren.

De leerkracht bevraagt de leerlingen met regelmaat over hun wensen en behoeften op cognitief en sociaal-emotioneel vlak zodat er optimaal op afgestemd kan worden.

Bij leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zullen er aan het begin van het schooljaar startgesprekken plaatsvinden.

Afspraken die met leerlingen worden gemaakt t.a.v. de ondersteuningsbehoefte zullen in ParnasSys worden genoteerd.

Gesprekken met ouders

Een grote ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel in het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerlingen. De Hoeksteen zet in op een zo groot mogelijke ouderbetrokkenheid.

Aan het begin van ieder schooljaar nodigen wij ouders, na onze algemene informatieavonden, uit voor een gesprek waarin wij ons richten op het welbevinden en het welzijn van de leerlingen. In deze gesprekken verzamelen wij informatie die ons kan ondersteunen in de pedagogische benadering van de individuele leerling.

Ook de resultaten van- en bijzonderheden uit de kindgesprekken worden tijdens dit gesprek met ouders besproken. Bijzonderheden van deze gesprekken worden op respectvolle wijze in ParnasSys genoteerd en ouders worden meegenomen in het gespreksverslag. Wij delen het verslag met ouders als er afspraken worden gemaakt die ook hen betreffen en zij mogen op de inhoud reageren. Ouders hebben altijd inzage in het leerlingdossier van hun kind.

Voorbeeldgedrag leerkrachten

Een leerkracht maakt het verschil en zijn voorbeeld heeft veel meer invloed dan de lesmethode of de achtergrond van de school. De leerkracht onderhoudt met alle leerlingen een goede relatie en neemt een inspirerende rol aan. De leerkracht heeft oog voor de morele ontwikkeling van leerlingen en gaat respectvol met hen om.

De leerkracht beseft dat hij een rolmodel is en is geduldig en consequent. Hij deelt het lesdoel met de leerlingen en evalueert op begrip, proces en resultaat. Instructies zijn goed en worden stapsgewijs opgebouwd. Tijdens de lessen zullen er voldoende interactiemomenten zijn waarbij wordt gecontroleerd of de leerlingen begrijpen wat er van hen wordt verwacht. Zij ontvangen gerichte feedback die hen verder brengt in hun leerproces. Een goed klassenmanagement zorgt ervoor dat de lessen soepel verlopen. De leerkracht is alert, flexibel en heeft overwicht op de groep.

6.1 Inzet van methoden en instrumenten

Leerlijnen van ParnasSys bij kleuters

Voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kleuters werken wij, op het moment van het schrijven van dit stuk, naast Kanvas met de leerlijnen van ParnasSys. Wij vullen het registratiemodel vier keer per jaar in. In de tussenliggende periodes observeert de leerkracht de leerlingen tijdens de dagelijkse bezigheden en activiteiten. De gegevens worden per ontwikkelingsgebied verzameld en genoteerd. De gegevens worden digitaal verwerkt en worden met de ouders van de individuele leerlingen besproken tijdens de tien-minuten gesprekjes.

Het kleuteronderwijs is sterk in ontwikkeling en wellicht zal in de toekomst een ander registratie instrument worden ingevoerd.

Kanjertraining en Kanvas bij groep 1 t/m 8

Iedere school is verplicht om te werken met een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling. CBS De Hoeksteen werkt met de methode Kanjertraining.

Kanjertraining wordt schoolbreed ingezet gedurende het hele schooljaar. De aanpak van Kanjertraining komt ook tot uiting in leerkrachtgedrag, schoolbeleid en ouderparticipatie. Kinderen en volwassenen krijgen inzicht in hun gedrag en dat van anderen, en in de keuze die ze hierin hebben.

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen in kaart te brengen maken wij gebruik van de aan de Kanjertraining gekoppelde Kanvas vragenlijst. Deze vragenlijsten worden twee keer per jaar door leerkrachten (groep 1 t/m 4) en leerlingen (groep 5 t/m 8) ingevuld.

Vanaf groep 3 wordt er twee keer per jaar een sociogram van de groep gemaakt.

Onze Intern Begeleider bespreekt in de groepsbesprekingen en de zorgvergaderingen de uitkomsten van de vragenlijsten en stelt samen met de leraren en ouders de nodige interventies op.

7. Handelingsgericht werken, HGW

De kwaliteit van ons onderwijs vraagt om voortdurende aandacht en bewaking.

Wij willen de juiste dingen doen voor onze leerlingen en onze leerlingen optimaal begeleiden.

Ons onderwijsaanbod moet daarom in een continu proces worden afgestemd op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van onze leerlingen.

Door handelingsgericht te werken beogen wij de kwaliteit van ons onderwijs en onze ondersteuning aan alle leerlingen te verbeteren.

Aan de hand van kindkenmerken kijken wij welke onderwijsbehoeften de betreffende leerling heeft. Op grond van onze observaties en conclusies zal het onderwijs dat wij aanbieden hierop worden afgestemd.

HGW kent 7 uitgangspunten:

1. doelgericht werken: doelen formuleren & opbrengsten analyseren. Het team/de leerkracht formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren;
2. onderwijs/opvoedbehoeften: wat heeft deze leerling/groep nodig om de leerdoelen te behalen? afstemmen van instructietijd, leertijd en het bieden van uitdaging;
3. wisselwerking: afstemming op onderwijs/opvoedbehoeften tussen, de leerling, de groep, de leerkracht en de ouders. De omgeving vraagt om een goede afstemming op wat de leerling nodig heeft;
4. leerkrachten én ouders doen ertoe: relatie leraar-leerling, onderwijsondersteunend gedrag van ouders en ondersteuningsbehoeften: wat hebben deze leerkracht en ouders nodig om de leerling optimaal te laten ontwikkelen?;
5. positieve aspecten van de leerling, groep, leerkracht en ouders benutten om de leerling tot optimale ontwikkeling te laten komen;
6. samenwerken met collega's, leerlingen & ouders zodat wij optimaal vanuit de kerntriade kunnen handelen. De verantwoordelijkheid voor het initiatief ligt bij de school. Wel geeft de school de verwachtingen over de verantwoordelijkheden van ouders duidelijk aan.
7. systematiek & transparantie omdat het voor iedereen helder en duidelijk moet zijn wat de afspraken zijn: wie wat op welk moment moet doen.

HGW impliceert niet dat wij iedere leerling een individueel onderwijsprogramma aanbieden. Het geeft wel aan dat de leerkrachten rekening houden met de verschillende onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Hierbij proberen wij voortdurend aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van onze leerlingen: niet overvragen en niet ondervragen.

Wij hechten een grote waarde aan een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen voorwaarden worden gecreëerd om tot leren te kunnen komen met oog voor zelfstandigheid en het ontwikkelen van zelfvertrouwen.

Wij zijn tevreden als onze tevredenheidsonderzoeken aantonen dat deze veiligheid wordt ervaren door leerlingen, medewerkers en ouders.

Wij zijn tevreden als onze leerlingen op een passend niveau uitstromen naar het voortgezet onderwijs.

7.1 De HGW-cyclus

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep.

Deze behoeften zijn aangegeven in de groepsplannen. Hiertoe benutten wij de informatie uit de overdrachten, de startgesprekken en de resultaten.

De HGW- cyclus kent vier fasen:

Signaleren. Onder andere het signaleren van leerlingen die extra begeleiding/instructie nodig hebben.

Analyseren. Het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Plannen. De leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en de instructie afstemmen.

Realiseren. Theorie in de praktijk brengen.

7.2 Leerlingenzorg en administratie

Met het leerlingvolgsysteem (LOVS) volgen wij de ontwikkeling van onze leerlingen.

Vanaf het moment dat een leerling bij ons binnenkomt, monitoren wij de vooruitgang die een leerling maakt.

Om de doorgaande lijn in de ontwikkeling van iedere leerling goed in de gaten te houden, is het belangrijk dat de gegevens van alle leerlingen duidelijk en overzichtelijk bewaard worden. Wij bewaren deze gegevens in ParnasSys. De gegevens van de individuele leerlingen zijn altijd inzichtelijk voor de betrokken ouders/verzorgers.

Het groepsplan van ParnasSys geeft ons handvatten voor een indeling van de niveaugroepen in de klas. Hierbij worden de belemmerende en stimulerende factoren van de individuele leerlingen, onderwijsbehoeften en specifieke leerling kenmerken in acht genomen. Afgenomen LOVS toetsen en methodetoetsen worden in het programma van ParnasSys geëvalueerd.

In ParnasSys noteren wij voor onze leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte korte (individuele) handelingsplannen met doelen en een logboek.

Ook nemen wij in ParnasSys de specifieke NAW gegevens op, verslagen van gesprekken, incidenten, resultaten, ouder- en kindgesprekken en noteren wij absenties.

Logboek

In iedere groep is een papieren logboek aanwezig waarin de volgende informatie wordt bijgehouden:

- jaarrooster
- weekrooster
- weekplanning
- leerlingenlijst
- plattegrond van de klas
- relevante informatie voor eventuele invallers

Les en lesdoelen worden in het rooster vermeld.

7.3 Bespreking van resultaten en vorderingen

De intern begeleider stelt bij aanvang van iedere schooljaar een zorgkalender op (zie ook H4 en 6.4).

De zorgkalender is een bijlage bij het schooljaarplan.

In deze zorgkalender staan alle activiteiten rondom onze zorgcyclus vermeld.

Hierin staan opgenomen:

- zorgvergaderingen (1x per maand);
- kindgesprekken met leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben aanvang schooljaar;
- oudergesprekken (2x per jaar en 1x facultatief);
- informatieavonden;
- bijeenkomsten leerlingenraad;
- LIB besprekingen/opbrengstenvergadering (2x per jaar);
- groepsbesprekingen (3x per jaar);
- leerlingbespreking (2x per jaar);
- toetsen (LVS, NIO, voortgangstoets, CPS);
- Bareka-besprekingen;

- contacten VO;
- adviesgesprekken groep 8;
- klassenbezoeken;
- OPP en IHP besprekingen en evaluaties;
- professionaliseringsbijeenkomsten en trainingen;
- overdrachtsmomenten;
- doublure-versnellen bespreking.

(NB gerelateerde documenten: De directie stelt het professionaliseringsplan en het SOP op vanuit input van het team. Het professionaliseringsplan is eveneens een bijlage van het schooljaarplan. Het SOP is een apart document.)

Groepsbesprekingen

Naast de inzet van deze systemen vinden er drie keer per jaar groepsbesprekingen plaats tussen de leerkracht en de Intern Begeleider van de school.

Bij de eerste groepsbespreking van het schooljaar in oktober/november, wordt geëvalueerd op de start van het schooljaar. In deze besprekingen worden de onderwijsbehoeften van leerlingen en groep onder de loep genomen en daar waar nodig de aanpak bijgesteld. Bij de groepsbesprekingen staat het handelen van de leraar en zijn vragen centraal. Individuele leerlingen worden altijd geagendeerd en besproken. *(Zie ook zorgkalender van de school, deze wordt jaarlijks opgesteld.)*

Opbrengstenvergadering

De IB-er organiseert twee maal per jaar, na de afsluiting van de LOVS perioden, een pitch/opbrengstenoverleg, waarbij in teamverband naar de schoolresultaten wordt gekeken.

In dit overleg stellen wij ons de volgende vragen:

- Hoe hebben de groepen gepresteerd op de toetsen? Zijn de doelen bereikt? Zijn er groepen die afwijkend presteren en hoe kunnen wij dit verklaren? Zijn er op die gebieden beleidswijzigingen geweest die van invloed kunnen zijn geweest? (invoeren nieuwe methode, groepswijzigingen, leerkrachtwijzigingen etc.)
- Als er interventies hebben plaatsgevonden, is er een effect zichtbaar en/of meetbaar?
- Hebben de voorspelde trends zich doorgezet?
- Zijn er dalende/stijgende resultaten waarneembaar en hoe verklaren wij deze? Zien wij een relatie met de methodegebonden toetsen?
- Wat moet er gebeuren om de in gang gezette groei te continueren?
- Welke interventies zijn er nodig bij een dalende trend?

Oudergesprekken m.b.t resultaten

Na de eerste LOVS toetsperiode in februari wordt er met alle betrokken ouders een afspraak gemaakt om de vorderingen van hun kind(eren) op cognitief gebied te bespreken.

Na de tweede toetsperiode in juni, zijn deze gesprekken optioneel.

Met de ouders van de leerlingen in groep 8 bespreken wij in januari de voorlopige schooladviezen.

Als de uitslagen van de doorstroomtoets bekend zijn, bespreken wij met ouders op grond van de resultaten ons definitieve schooladvies.

7.4 Doubleren/versnellen

Op CBS De Hoeksteen wordt gewerkt in jaargroepen.

Het streven is om deze jaargroepen waar mogelijk als vaste groep te laten doorstromen.

In principe werken wij in combinatiegroepen met een verdeling in een groep 1-2 / 3-4 / 5-6 en 7-8.

Er kunnen uitzonderingen worden gemaakt als de groep te klein of te groot is, er onevenredige opbouw ontstaat in combinatiegroepen, of als de onderwijs-ondersteuningsbehoeften van leerlingen in het gedrang komen.

Leerlingen doorlopen in beginsel de basisschool binnen de verwachte periode van 8 jaar. Een kind ontwikkelt zich voortdurend, soms geleidelijk, soms met sprongen. Het jonge kind ontwikkelt zich al experimenterend, verkennend en spelend langs ontwikkelingslijnen die grotendeels van binnenuit gegenereerd worden.

Tijdens onze leerlingenbesprekingen wordt nauwgezet bewaakt of leerlingen voldoende groeien en zij blijven voldoen aan de voorwaarden om aan het einde van het schooljaar door te kunnen naar de volgende groep. Waar nodig zullen passende interventies worden ingezet om alle leerlingen voldoende te laten groeien en hun schooltijd binnen 8 jaren te kunnen volbrengen.

In uitzonderlijke gevallen stagneert de ontwikkeling van een leerling. Wij nodigen dan ouders uit (leerkracht en IB) om deze stagnatie, en de betekenis daarvan voor de leerling, te bespreken. Het is dan aan de school om in overleg met de ouders het leertraject aan te passen.

We gaan ervan uit, dat school de ouders heeft kunnen meenemen in het proces van besluitvorming via de door ons geformuleerde stappen. Ouders zijn echter verantwoordelijk voor hun kind. Als zij niet akkoord gaan met de door de directie genomen besluit (de beslissing voor een doublure ligt bij de school), kunnen zij de hulp van de schoolconsulent inschakelen.

Deze kan de gegevens bekijken en met ouders, leerkracht en IB-er in gesprek gaan.

Als ouders in overleg met school toch besluiten om hun kind door te laten stromen naar de volgende groep, kan dit inhouden dat het kind mogelijk de einddoelen niet zal behalen.

Ouders wordt in deze situatie gevraagd een verslag te ondertekenen, waarin dit vermeld staat.

Wij kennen de begrippen versnellen, vertragen en doubleren:

Versnellen

Als een kind zich sneller ontwikkelt dan je op grond van de leeftijd van de leerling zou mogen verwachten, kan er besloten worden het kind eerder naar een hogere groep te laten gaan.

De school zal hierbij altijd in overleg met ouders treden en het belang van het kind voorop stellen. Als een kind een zo grote cognitieve voorsprong heeft, dat in groep 7 de einddoelen van het basisonderwijs zijn behaald, kan het kind, na overleg met de ouders en het voortgezet onderwijs, vanuit groep 7 versneld instromen in het voortgezet onderwijs.

Een leerling gaat versneld naar groep 3 als het kind nog geen anderhalf jaar in de kleutergroep zit en omstreeks juni voldoet aan de volgende criteria:

- Als het individuele ontwikkelingsprofiel vanuit de leerlinggegevens een voorsprong laat zien van ten minste een half jaar binnen de taal- en rekenleergebieden en niet voldoende worden uitgedaagd met de verrijkings- en verdiepingsmaterialen.
- Leerlingen in de kleutergroepen die in het kleuterobservatiesysteem Leerlijnen van ParnasSys een grote ontwikkelingsvoorsprong laten zien.
 - De einddoelen van groep 2 zijn behaald.
 - De leerling kan de stap sociaal-emotioneel aan.

Vertragen (verlengd kleuteren)

Vertragen komt alleen voor bij kinderen van de kleutergroepen. Als een kind op grond van de leeftijd in principe naar groep 3 zou mogen maar in de ontwikkeling (cognitief en/of sociaal emotioneel) nog niet toe is aan de overgang naar groep 3, blijft het langer in de kleutergroep. In de volksmond noemen wij dit 'verlengd kleuteren'.

Er moet wel reden zijn om aan te nemen de leerling in dat schooljaar de ontstane ontwikkelingsachterstand inloopt. Bij het vertragen wordt zorgvuldig besproken waar de leerling behoefte aan heeft en er wordt een plan van aanpak opgesteld. Ouders worden in de besluitvorming meegenomen en er worden gespreksverslagen opgemaakt die voor ouders inzichtelijk zijn.

De criteria voor kleuterverlenging zijn dat:

- bepaalde achterstanden aangepakt en met 'aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid' weggewerkt kunnen worden;
- het kind niet toe is aan het uitvoeren van een groot aantal activiteiten die in groep 3 verwacht worden;
- het kind is sociaal- emotioneel niet voldoende sterk is;
- gedragsproblemen doorstroom belemmeren;
- meer instructie geboden moet worden;
- meer oefening nodig is;
- meer herhaling nodig is;
- meer voorbereiding nodig is op het verwerven van kennis en vaardigheden;
- één of meer leerstoornissen vertragend werken;
- een zwakke werkhouding bestaat.

Herfstleerlingen

Bij de overgang van groep 1 naar groep 2 en van groep 2 naar groep 3 moet de school extra aandacht besteden aan 'herfstleerlingen'.

Onder herfstleerlingen wordt verstaan: kinderen die geboren zijn van oktober tot en met december van een kalenderjaar. In de onderwijspraktijk is er sprake van kleuterverlenging (een jaar extra), als een kind die voor 1 januari 6 jaar wordt, niet overgaat van groep 2 naar groep 3.

De datum 1 oktober is arbitrair. Volgens de onderwijsinspectie is er ook sprake van kleuterverlenging, als een kind geboren in december niet overgaat van groep 2 naar groep 3. De datum van 1 oktober kan/mag niet doorslaggevend zijn bij het besluit of een kind al dan niet van groep 2 naar groep 3 overgaat. De ontwikkeling (cognitief en sociaal- emotioneel) is hiervoor bepalend en niet de leeftijd. Volgens de onderwijsinspectie moet een school alle herfstleerlingen meenemen in haar overweging 'een kleuterverlenging of niet'.

Een school moet gemotiveerd kunnen aantonen waarom het ene kind geboren in november en 6 jaar wordt wel naar groep 3 gaat en het kind dat geboren is in de maand oktober niet.

Doubleren

Een kind in groep 3 t/m 7 dat in de loop van het schooljaar zover achter is geraakt dat het niet naar een volgende groep kan, doubleert. Het blijft het komende schooljaar in dezelfde jaargroep. Doubleren houdt niet automatisch in dat de leerling alle stof weer moet overdoen. Er wordt zorgvuldig besproken waar de leerling behoefte aan heeft en er wordt door de IB-er samen met de leerkracht een plan van aanpak opgesteld.

Als er sprake is van doubleren vindt er overleg plaats tussen de ouders van de leerling, de groepsleerkracht en de IB-er. De argumentatie van ouders en de mening van ouders wordt in afweging van het al dan niet doubleren meegewogen. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de directeur, die na overleg met de groepsleerkracht en de IB-er uiteindelijk de beslissing neemt.

Een leerling kan niet onbeperkt doubleren. Dit heeft te maken met de wet op het primair onderwijs (artikel 39, 4^{elid}), waarin staat dat ieder kind de basisschool moet hebben verlaten aan het einde van het schooljaar waarin het de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt. Leerlingen die ondanks een doublure een te grote onderwijsachterstand behouden om door te stromen naar het volgende leerjaar kunnen wij een individuele leerlijn aanbieden met een aangepast programma.

De criteria die wij meenemen om tot dit besluit te komen zijn de volgende:

- De harde cijfers/objectieve gegevens (resultaten van de leerlingen) van de LIB-scores, methodegebonden toetsen enz.

- Sociaal-emotioneel welbevinden.
- Werkhouding.
- Schoolloopbaan tot op heden.
- Medische gegevens.
- Thuisituatie

Het welzijn van het kind blijft in iedere situatie een belangrijk uitgangspunt.

Tijdspad versnellen/vertragen/doubleren

- Oktober: startgesprekken met ouders waarin de school-en thuisituatie wordt afgestemd en de sociaal-emotionele behoeften en leerbehoeften van de leerling ter sprake komen.
- Februari: Rapportgesprekken waarin de resultaten van de leerlingen worden besproken en de voortgang van het leerproces aan de orde komt. Eventuele doublure wordt in dit gesprek met de ouders besproken als daar aanleiding toe is. Hier ligt een goed onderbouwde argumentatie aan ten grondslag. Van dit gesprek wordt een gespreksverslag gemaakt dat voor ouders inzichtelijk is en voor akkoord wordt ondertekend.
- Februari-april: In geval van eventueel een doublure een interventieperiode.
- April: Gesprek/tussenevaluatie met de ouders, leerkracht en IB-er waarin de resultaten van de interventieperiode worden besproken en een definitief besluit wordt genomen. Van dit gesprek wordt een gespreksverslag gemaakt dat voor ouders inzichtelijk is en voor akkoord wordt ondertekend.

Als een kind blijft zitten is de communicatie hierover naar het kind en de groep heel belangrijk. Hierover moeten zorgvuldige afspraken gemaakt worden tussen de leerkracht en de ouder(s)/verzorger(s): wie stelt het kind op de hoogte van de doublure en op welk moment? En hoe wordt de beslissing gecommuniceerd naar de groep?

7.5 Toetskalender

Ieder jaar stelt de IB-er een toetskalender op zodat alle medewerkers weten welke toetsen er op welk moment moeten/kunnen worden afgenomen. De toetskalender is voor alle medewerkers te vinden op het netwerk van de school. Op basis van de toetsen kan besloten worden tot een andere, intensievere of effectievere aanpak.

Voor de volgende vakgebieden hanteren wij de methodegebonden toetsen:

<i>vak</i>	<i>methode</i>	<i>groep</i>	<i>frequentie</i>
aanvankelijk lezen	Veilig Leren Lezen	3	1x per 3 weken
rekenen	Pluspunt	3 t/m 8	1x per 3 weken
wereldoriëntatie	Blink	5 t/m 8	1x per 3 weken
taal	Pit	4 t/m 8	1x per 4 weken
spelling	Pit	4 t/m 8	1x per 4 weken
begrijpend en technisch lezen	Estafette	4 t/m 8	1x per 4 weken
begrijpend lezen	Lees aardig/Bij de les	4 t/m 8	6 x per jaar

Daarnaast gebruiken we ook methodeonafhankelijke toetsen.
 Hiervoor gebruiken we hoofdzakelijk de toetsen van CITO.
 We hanteren de volgende toetsen:

vak	toets	groep	frequentie per jaar
beginnende geletterdheid	CPS Aernoutse	2 (LAS)	2
technisch lezen	DMT (Cito)	3 t/m 5 *	2
	AVI (Cito)	3 t/m 8	2
rekenen	rekenen en wiskunde (LIB)	3 t/m 8	2
taalverzorging	taalverzorging /spelling(LIB)	6,7,8	2
taalverzorging	spelling (LIB)	3 t/m 5	2
spelling	PI-dictee	3 t/m 8	Indien noodzaak
begrijpend lezen	begrijpend lezen (LIB)	4 t/m 8	2
sociaal-emotioneel	Leerlijnen van ParnasSys	1 en 2	2
	Kanvas leerkracht vragenlijst	1 t/m 4	2
	Kanvas leerling vragenlijst	5 t/m 8	2
	Sociogram	3 t/m 8	2
algemeen	doorstroomtoets	8	1

*Bij leerlingen met een dyslexieverklaring en leerlingen die niet op niveau lezen nemen wij de DMT ook in de hogere leerjaren af.

8. Externe Partners

De school werkt nauw samen met een veelheid aan externe partners die ons en ouders ondersteunen bij ondersteuningsvragen en -behoeften.
 In onze schoolgids geven wij hierover ook uitgebreide informatie.

Schoolmaatschappelijk werk, gebiedsteam gemeente Maasdriel

Wanneer wij ons als school, of de ouders, zorgen maken over een leerling kan de schoolmaatschappelijk werker worden ingeschakeld. Schoolmaatschappelijk werk kan ondersteunen bij pesten, faalangst, scheiding etc. De schoolmaatschappelijk medewerkers ondersteunen ouders en kinderen:

- Ouders, waarbij zij kunnen meedenken in opvoedkundige vraagstukken
- Kinderen, waarbij zij tijdelijke ondersteuning kunnen bieden om kinderen beter in hun vel te laten zitten.

Voor iedere school heeft de gemeente Maasdriel een vaste schoolmaatschappelijk werker.

info@maasdriel.nl

Logopedie

Aan het einde van groep 1 worden alle leerlingen gescreend door een logopediste van de GGD. Leerkrachten kunnen, in overleg en met toestemming van ouders, indien zij dit wenselijk achten een vervroegde screening aanvragen.

Kinderen worden doorverwezen naar een zelfstandige praktijk als behandeling wordt geadviseerd.

Peuterspeelzaal

CBS De Hoeksteen werkt samen met de voorschoolse opvang van Peuterspeelzaal en kinderdagverblijf De Toverfluit. Het is onze ambitie om deze samenwerking in de toekomst te versterken en doorgaande lijnen beter op elkaar af te stemmen. Voor leerlingen die vanuit de peuterspeelzaal doorstromen naar de kleutergroep is er een (warme) overdracht van de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal naar de leerkrachten van groep 1-2 en de intern begeleider van de school.

lieke-luites@kdvtoverfluit.nl

GGD jeugdgezondheidszorg: schoolarts en schoolverpleegkundige

Ouders, school en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zorgen er samen voor dat een kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Samen houden we in de gaten hoe het met een kind gaat op het gebied van vriendschappen, schoolprestaties, gezondheid, spraak/taalontwikkeling en lichamelijke ontwikkeling. Daarom nodigt de JGZ uw kind uit voor een aantal onderzoeken.

jeugdgezondheidszorg@ggd gelderland zuid.nl

Samenwerkingsverband De Meierij

Het samenwerkingsverband De Meierij coördineert de zorg binnen de regio. Zij zorgt ervoor dat kinderen de onderwijsondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Door gericht met elkaar samen te werken vullen schoolbesturen en scholen elkaar aan en versterken elkaars kwaliteiten. Hierdoor ontstaan meer en betere ondersteuningsmogelijkheden voor de leerlingen.

secretariaat@demeierij-po.nl

Scholen voor voortgezet onderwijs (VO)

Onze school werkt nauw samen met de scholen voor VO waar onze leerlingen naartoe uitstromen. Wij geven onze leerlingen in groep 7 en 8 kans en gelegenheid om VO scholen te bezoeken en ondersteunen ouders en leerlingen bij het maken van een passende keuze.

Wij dragen het kinddossier naar het VO over in de vorm van een onderwijskundig verslag. Dit verslag wordt voordat het wordt overgedragen naar het VO altijd met ouders gedeeld en waar nodig besproken.

Onze leerkrachten van groep 8 geven de leerlingen middels een warme overdracht door aan het VO.

Halverwege het eerste jaar VO hebben de leerkrachten PO en de docenten VO een extra contactmoment waarin zij de uitgestroomde leerlingen nogmaals bespreken en de overstap PO-VO evalueren. Het VO koppelt dit terug naar de ouders.

Inspectie

Onze school valt onder de Rijksinspectie Utrecht. De inspectie houdt toezicht op de kwaliteit en de organisatie van het onderwijs door middel van bezoek en screening van de leeropbrengsten van de school.

Informatie van de inspectie van het onderwijs:

loket@onderwijsinspectie.nl

Veilig thuis

Veilig thuis is er voor advies en ondersteuning rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Kinderen, volwassenen, ouderen en professionals kunnen hier terecht voor advies of een melding (vermoeden van) geweld, verwaarlozing of misbruik. Veiligheid staat hierbij centraal.

Tel: 0800-2000

Kentalis

Kentalis is een landelijke organisatie voor mensen die slechthorend, doof of doofblind zijn. Of een taalontwikkelingsstoornis of communicatief meervoudige beperking hebben. Zij ondersteunen ons bij onderzoek, diagnostiek en leerlingenzorg. Zij verzorgen trainingen en voorlichting voor leerkrachten waar met regelmaat gebruik van wordt gemaakt. Medewerkers van Kentalis ondersteunen onze leerlingen met problematieken die specialistische zorg vragen. (<https://www.kentalis.nl>)

Bibliotheek Rivierenland

De school wordt bijgestaan door de lees-mediacoach van de bibliotheek.

Met de Bibliotheek op School wordt ingezet op leesbevordering en mediawijsheid voor kinderen van 4 tot 12 jaar, met coaching voor leerkrachten. Waar mogelijk worden ouders/verzorgers betrokken.

De lees-/mediacoach, die de scholen in de regio bezoekt, werkt met een programma op maat en omvat deskundigheidsbevordering, collectie en een leesmonitor.

NME natuur- en milieu educatie

Bezoekerscentrum De Grote Rivieren verzorgt natuur- en milieu educatie voor scholen. Leerkrachten kunnen bij het bezoekerscentrum terecht voor lesmateriaal, maar ook voor rondleidingen van schoolklassen.

<https://bcdegroterivieren.nl/>

BIJLAGE 1

Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) Beleid

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is een onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Het doel van voor- en vroegschoolse educatie is kinderen met een risico op onderwijsachterstand (vanwege kenmerken in hun omgeving) een betere start te geven in groep 3 van de basisschool.

Kinderen die extra ondersteuning in hun ontwikkeling nodig hebben, worden geïndiceerd door het consultatiebureau. Het consultatiebureau geeft de VVE indicatie af op basis van door de gemeente vastgestelde criteria.

De landelijke overheid gebruikt sinds 2019 de volgende kenmerken in de omgeving van kinderen om te bepalen welke kinderen het meeste risico lopen op onderwijsachterstand: - het opleidingsniveau van beide ouders;

- het herkomstland van de moeder;
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op de school;
- of de ouders in de schuldsanering zitten.

VVE-programma's zijn educatieve programma's gericht op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden. VVE-programma's beginnen in een voorschoolse voorziening en lopen door tot en met groep twee van de basisschool.

Voorschoolse educatie is gericht op kinderen tussen 2,5 en 4 jaar oud met (risico op) onderwijsachterstand en wordt verzorgd op een voorschoolse voorziening, zoals een voorschool of kinderdagverblijf. Kinderen met een VVE-indicatie gaan 16 uur per week naar een kinderopvanglocatie waar zij een speciaal programma volgen om de ontwikkeling te stimuleren.

Vroegschoolse educatie is voor het bevorderen van onderwijskansen van doelgroepkinderen in groep 1 en 2 van de basisschool.

De Wet Oké heeft als eis dat voorschoolse educatie gericht dient te zijn op vier belangrijke ontwikkelingsdomeinen: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Gemeente Maasdriel

De gemeente Maasdriel heeft in 2024 een beleidsnotitie ontwikkeld waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie en onderwijsachterstandenbeleid wordt omschreven. Voor de basisscholen geldt dat de kwaliteit van het VVE-aanbod door de inspectie van het onderwijs wordt beoordeeld en dat basisscholen voor leerlingen met een VVE indicatie moeten werken met een beredeneerd aanbod dat voldoet aan de leerlijnen en de kerndoelen van het basisonderwijs. CBS De Hoeksteen conformeert zich aan de visie en de uitgangspunten van het gemeentelijk beleid.

De gemeente Maasdriel hanteert één of meer van de onderstaande criteria:

- het opleidingsniveau van één of beide ouders is lager dan MBO-2 niveau;
- de thuistaal is niet (alleen) Nederlands, uitgezonderd dat een kind geen Nederlandstalig basisonderwijs zal volgen;
- er is sprake van een taal- of ontwikkelingsachterstand;
- er is in het gezin sprake van schuldsanering in lijn met de rijks indicatoren;
- er is in het gezin sprake van armoede en/of zorg;
- er is in het gezin sprake van sociaal-emotionele problematiek;
- de professionele inschatting op basis van de opgroei- of opvoedomgeving

Onze visie op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen in onze samenleving gelijke kansen krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Door het werken aan een verantwoord lesstofaanbod in de vroegschoolse educatie kunnen wij de leerlingen in groep 1 en 2 met een risico op een onderwijsachterstand een stimulerend en taalrijk aanbod bieden. Dit heeft tot doel al onze leerlingen een stabiele start in groep 3 te geven, en het voorkomen/verminderen van toekomstige onderwijsachterstanden.

Belangrijk hierbij is de doorgaande lijn van peuter naar kleuter naar groep 3.

De school werkt samen met de peuterspeelzaal. Wij onderhouden goede contacten en dragen zorg voor een goede (warme) overdracht van alle leerlingen die de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven hebben bezocht.

Warme overdracht

Bij de warme overdracht van de peuterspeelzaal naar de basisschool gebruiken wij standaardformulieren. Wij delen wij de volgende informatie:

- De deelname van het kind aan de voorschoolse voorziening: welke voorschoolse voorziening, Hoelang de deelname aan het programma is geweest (hoeveel maanden) en met welk VVE programma is gewerkt.
- Bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind, eventueel een uitdraai uit het kindvolgsysteem. Bij een warme overdracht van kinderen met een ondersteuningsbehoefte wordt de informatie over deze aanstaande leerling met toestemming van de ouders in een gesprek met de intern begeleider en de leerkracht van de kleutergroep besproken.
- Wij bespreken welke interventies zijn ingezet (intern en/of extern) en welk effect deze op de ontwikkeling van het kind hebben gehad.

De school zal doorvragen op ontwikkelings-, gezondheidskenmerken en gedragskenmerken van het kind. Maar ook de thuissituatie, thuistaal, opvoedingsgewoonten van de ouders (denk aan eet- slaapritme, voorleesmomenten, spelmomenten) en hoe ouders hun kind stimuleren.

Ook zal er gevraagd worden naar inzet van logopedie.

Samenwerking peuterspeelzaal De Toverfluit en ambities

Kinderopvang en peuterspeelzaal de Toverfluit huisvest in hetzelfde pand als CBS De Hoeksteen. Beide organisaties onderhouden een goed contact met elkaar en de ambitie is om dit in de toekomst de samenwerking nog meer te verstevigen.

De Toverfluit werkt met het VVE programma Uk & Pluk en het daaraan gekoppelde volgsysteem van de CED-groep, dat zich richt op de brede ontwikkeling van jonge kinderen van 0 tot 4 jaar. In deze methode is er aandacht voor taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en beginnende rekenprikkeles.

De Toverfluit streeft ernaar dat 100% van de geïndiceerde peuters bij de overstap naar groep 1 van het basisonderwijs een inhaalslag heeft gemaakt op 4 van de 6 ontwikkeldomeinen (spelontwikkeling, grove motoriek, fijne motoriek, denkontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, actief taalgebruik en woordenschat).

CBS De Hoeksteen streeft ernaar dat 100% van de leerlingen aan het einde van groep 2 een inhaalslag heeft gemaakt op 6 van de 8 ontwikkeldomeinen (spelontwikkeling, grove motoriek, fijne motoriek, zelfbeeld, sociaal-emotionele ontwikkeling, actief taalgebruik en woordenschat, auditieve waarneming, beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid).

Wij streven ernaar om gezamenlijke buitenspeelmomenten te organiseren en feestelijke activiteiten samen op te pakken als deze zich daartoe lenen. Denk hierbij aan de opening van de Kinderboekenweek, Sinterklaas, kerstfeest, Koningsdag etc. De school zal voorleesactiviteiten voor de peuters organiseren in afstemming met De Toverfluit: kinderen uit de bovenbouw lezen voor aan peuters.

Ook zullen wij bezoekenmomenten organiseren van de peuters aan de kleutergroepen.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in de Voorschoolse Educatie verhoogt het effect van VVE aanzienlijk.

Ouderbetrokkenheid is belangrijk, school en ouders delen de opvoedingstaak. Bovendien spelen de ervaringen en indrukken die een kind thuis opdoet een belangrijk rol in de ontwikkeling. Een goede samenwerking tussen ouders en school is essentieel. Ouders kennen hun kind het beste en kunnen aangeven wat de ontwikkelingsbehoeften en talenten van het kind zijn. Ouders zijn 'educatieve' partners

De ontwikkeling van het kind wordt gestimuleerd doordat ouders thuis met hun kind allerlei speelse activiteiten oppakken en voorlezen. De school bevordert de ouder-kind interactie en ouders leren vaardigheden om hun kind te ondersteunen en stimuleren bij hun ontwikkeling. Wij bieden ouders gelegenheid, informatie en middelen om thuis met hun kind activiteiten op te pakken.

Communicatie

Via Parro communiceren de leerkrachten de groepsactiviteiten met ouders over de inhoud van de thema's waaraan gewerkt wordt en over de dagelijkse gang van zaken en activiteiten in de groep. Bovendien worden er tips voor thuis gegeven.

Ouders worden bovendien maandelijks geïnformeerd middels de nieuwsbrief van de school.

Informeren

Twee maal per jaar worden er oudergesprekken ingepland waarbij de thuis -en schoolsituatie op elkaar worden afgestemd en de ontwikkeling van de leerlingen wordt besproken. Zorgen rondom het kind worden altijd gedeeld met ouders, er volgen dan regelmatig gesprekken om de voortgang te bespreken. Verslagen van ontwikkeling en gesprekken worden in ParnasSys geregistreerd en zijn inzichtelijk voor ouders.

Stimulans

Ouders worden gestimuleerd om deel te nemen aan ouderactiviteiten, zoals informatie bijeenkomsten, overlegmomenten, klassenactiviteiten, uitstapjes.

Bij start in de kleutergroep ontvangen de ouders en de leerling een startpakket met daarin de benodigde informatie m.b.t. het naar school gaan en een Borre voorleesboekjes. De school beschikt over verteltassen die mee naar huis kunnen worden genomen.

Verantwoording en activiteiten kleutergroep.

In groep 1 & 2 wordt de ontwikkeling van de kinderen spelenderwijs gestimuleerd. Hiervoor gebruiken wij de materialen van 'De Kleuteruniversiteit'. Leerkrachten plannen hun thema's zorgvuldig en informeren ouders hierover via de ouderapp Parro. Onze ambitie is de gangbare seizoensthema's waar mogelijk af te stemmen op de thema's van de peuterspeelzaal De Toverfluit. Zo ontstaan er betere voorwaarden voor mooie samenwerkingsmogelijkheden. Het kleuterlokaal is aantrekkelijk ingericht en stimuleert kinderen tot zelfstandigheid en om met taal en rekenen bezig te zijn.

Hieronder volgt een beschrijving van de werkwijze en de activiteiten

Domein taal:

Algemeen: Dagelijks interactief voorlezen, inzet schooltv, inzet lees-mediacoach (ongeveer 1x per maand), inzet verteltassen. Waar nodig extern aanbod logopedie. Risicoscreening dyslexie (maart/april). Met woorden in de weer.

Methoden & materialen: Inzet/gebruik van de map CPS fonemisch bewustzijn, 2 keer per week 20 minuten.

Toetsen beginnende geletterdheid (Aarnoutse) in oktober en april.

'BOUW!' (vanaf januari in groep 2)

Kleuteruniversiteit.

Zichtbaar in het lokaal: Woordenschat, lettertafel en mindmapbord, taalkast, pictogrammen. *Activiteiten:* kringactiviteiten, inzet ontwikkelingsmaterialen, wekelijkse taalactiviteit als weektaak.

Domein Rekenen:

Algemeen: Inzet van dagelijkse routines (agen, seizoenen, maanden e.d., begrippenkennis, inzet schooltv.

Methoden & materialen: map CPS gecijferd bewustzijn, 2 x per week 20 minuten. *Zichtbaar in het lokaal:* cijferlijn t/m 21, rekenkast.

Activiteiten: kringactiviteiten, inzet ontwikkelingsmateriaal, wekelijkse rekenactiviteit als weektaakje.

Domein motoriek:

Algemeen: Bewegend leren krijgt een plaats in het dagelijkse programma. Aandacht voor pengreep. Samenwerking met kinderoefentherapie 'Beweeg en Speel'. Twee keer per week bewegingsonderwijs in het kleutergymlokaal, 1 x spelles en 1 x toestellenles. Dagelijks 60 minuten buitenspelen met buitenspeelmateriaal. *Methoden & materialen:* Bewegingsonderwijs in het speellokaal.

Zichtbaar in het lokaal: veterstrikdiploma, motoriekkast, goed schrijfmateriaal.

Activiteiten: inzet ontwikkelingsmateriaal, wekelijkse motoriekactiviteit als weektaakje.

Domein sociaal-emotionele ontwikkeling

Algemeen: De school maakt schoolbreed gebruik van de aanpak van de Kanjertraining. Alle leerkrachten en bij voorkeur ook de onderwijsassistenten zijn geschoold conform de voorwaarden die de Kanjertraining stelt. Leerkrachten maken gebruik van de Kanjertaal.

Zichtbaar in het lokaal: Kanjerposters en Kanjerpetten.

Activiteiten: 1x per 2 weken Kanjerverhaal en activiteiten die daarbij aansluiten.

Volgen van de ontwikkeling

De ontwikkeling van de leerlingen wordt nauwkeurig bijgehouden met het observatieprogramma Leerlijnen van ParnasSys. Ook maken wij gebruik van toetsen beginnende geletterdheid (CPS).

Logopedie

Aan het einde van groep 1 worden alle leerlingen gescreend door een logopediste van de GGD, Leerkrachten kunnen, in overleg en met toestemming van ouders, indien zij dit wenselijk achten een vervroegde screening aanvragen.

Kinderen worden doorverwezen naar een zelfstandige praktijk als behandeling wordt geadviseerd.

Samenwerking met schoolmaatschappelijk (SMW) werk.

De school werkt nauw samen met schoolmaatschappelijk werk. De medewerkers bieden ondersteuning en begeleiding aan ouders die geconfronteerd worden met vragen of problemen in de thuis- en schoolsituatie. Indien noodzakelijk organiseren zij professionele ondersteuning aan ouders en leerlingen. SMW zorgt hierbij eveneens voor een verbinding tussen de schoolse- en de thuissituatie.

Gebruik van de inzet van het Gebiedsteam is op vrijwillige basis en kosteloos. De school werkt hierbij samen met een vaste contactpersoon die vanuit de gemeente wordt toegewezen.

Bibliotheek

De school maakt gebruik van de diensten van de bibliotheek.

De schoolbibliotheek wordt jaarlijks ververs met behulp van de materialen van de bibliotheek. De school maakt gebruik van de inzet van de lees-mediacoach.

De school brengt jaarlijks een bezoek aan de bibliotheek.

Bijlage 3: toetskalender en kwaliteitskalender

Ondersteunings-en kwaliteitskalender 2025-2026			Team CBS De Hoeksteen
Augustus			
week 33	donderdag 14 augustus	Startvergadering: bespreken veiligheidsplan/jaarplanning zorglaag 3	
week 34	dinsdag 19 augustus	Teamvergadering	
week 34	donderdag 21 augustus	Kleuteroverleg: VVE	
week 35	dinsdag 26 augustus	Zorgvergadering: weektaak	
week 35	woensdag 27 augustus	Studiedag (introductietraining Leeruniek 13.00-15.00)	
week 35	vrijdag 29 augustus	Start verkiezingen leerlingenraad	
September			
week 36	Dinsdag 2 september	Coördinatoren-overleg	
week 36	woensdag 3 september	Informatieavond groep 1 t/m 8	
week 36-38		Bareka afname groepen 4 t/m 8	
week 37	maandag 8 september	Teamvergadering	
week 37-38		Startgesprekken met ouders	
week 38	donderdag 19 september	Klassenbezoeken rekenen	

week 39	dinsdag 23 september	Zorgvergadering: Bareka bespreken
week 39	Woensdag 24 september	Coaching van Marcel van de Basaltgroep
Oktober		
hele maand		Leerlijnen Het jonge kind: Mijn Kleutergroep
week 40	donderdag 2 oktober	Teamvergadering
week 41	woensdag 8 oktober	Studiedag Bommelerwijs
week 43	donderdag 23 oktober	Zorgvergadering: klassenbezoeken rekenen bespreken
week 44	maandag 27 oktober	Kleuterverleg: taalaanbod
week 44		Kanvas afname groep 1-8
week 44	maandag 27 oktober	PO-VO ontmoeting Meijerij: Dir-IB ochtend
November		
week 45		Leerling in Beeld -B toets groep 8
week 45	dinsdag 4 november	Coördinatoren-overleg
week 45	woensdag 5 november	Teamvergadering
week 46		Week van het Respect
week 46		Voorbespreking voorlopige adviezen
week 46	donderdag 13 november	Studiedag (Leeruniek onderwijsplannentraining 14.45-16.45)
week 47		Groepsbespreking groep 8 B-toets groep 8
week 47	dinsdag 18 november	Bespreking leerlingen groep 1-2-5-6: Hoe gaat het nu?
week 47	donderdag 20 november	Bespreking leerlingen groep 3-4-7-8: Hoe gaat het nu?
week 48	dinsdag 25 november	Zorgvergadering: Kanvas bespreken
week 48		Voorlopig Adviesgesprekken groep 8
week 48-50		LAS / CPS kleuters
December		
hele maand		Leerlijnen Het jonge kind: Mijn Kleutergroep
week 49	dinsdag 2 december	Teamvergadering bespreken klassenbezoek taal/lezen
week 49	vrijdag 5 december	
week 50	maandag 8 december	Kleuterverleg: groepsverdeling
week 50	donderdag 11 december	Zorgvergadering
week 51	vrijdag 19 december	Bovenbouw 's middags vrij
Januari		
week 2	dinsdag 6 januari	Kleuterverleg: VVE
week 2	donderdag 8 januari	Zorgvergadering
week 3		Bareka afnemen 3 t/m 8
week 3-5	woensdag 14 t/m woensdag 28 januari	Leerling in Beeld groep 3-7
week 4-6		LAS / CPS kleuters (Bewaking: leerlingen die zijn uitgevallen)
week 5	maandag 26 januari	Teamvergadering
Februari		
week 6	dinsdag 3 februari	Zorgvergadering: Bareka bespreken
week 6	dinsdag 3 februari	Afname WMK tevredenheid team/leerlingen/ouders
week 6	dinsdag 3 en woensdag 4 februari	Doorstroomtoets groep 8

week 6-7	donderdag 5 februari -vrijdag 13 februari	Inhaalperiode Doorstroomtoets digitaal
Week 6	maandag 9 februari	Kleuteroverleg: ruimtelijk inzicht/rekenen
week 7	Donderdag 12 februari	Leeruniek analysetraining 14.45-16.45
week 7	dinsdag 10 en donderdag 12 februari	Groepsbesprekingen + rapport 12-01
week 9	maandag 23 februari - vrijdag 27 februari	Oudergesprekken rapport
Maart		
week 10	maandag 2 maart	resultatenvergadering
week 10	dinsdag 3 maart	Coördinatoren-overleg
week 10	maandag 2 maart – vrijdag 6 maart	Leerlingen-bespreking
week 11	dinsdag 10 maart	Kleuteroverleg: registratie/observatie
week 11	donderdag 12 maart	Zorgvergadering: klassenbezoeken taal/lezen bespreken
week 12	maandag 16 maart	Rapportages Doorstroomtoets beschikbaar
week 12	dinsdag 17 maart	Analyse Doorstroomtoets-uitslag IB/dir/lkr gr 8 met schooladvies
week 12	dinsdag 17 maart-donderdag 19 maart	Opstellen schoolanalyse
week 12	donderdag 20 maart	Klassenbezoeken rekenen
week 12		Adviesgesprekken groep 8
week 12-13		Definitieve schooladvies klaar en aanmelding leerlingen op VO
April		
hele maand		Leerlijnen Het jonge kind: Mijn Kleutergroep
week 14-15		Doublureprotocol: overleg met leerkrachten
week 14-15		Kanvas afname groep 1-8
week 15	dinsdag 7 april	Studiedag
week 15	donderdag 9 april	Kleuteroverleg: doorstroom
week 16	maandag 14 april	zorgoverleg: Kanvas bespreken
Mei		
hele maand		LAS / CPS kleuters
week 19-20	donderdag 7 mei – woensdag 13 mei	Bareka afnemen 3 t/m 7 individueel met leerkracht bespreken
week 20	dinsdag 12 mei	Teamvergadering bespreken klassenbezoek rekenen
week 21-23	woensdag 20 mei – vrijdag 5 juni	Leerling in Beeld groep 3-7
week 22	donderdag 28 mei	Kleuteroverleg: evaluatie
Juni		
hele maand		Leerlijnen Het jonge kind: Mijn Kleutergroep
week 24	maandag 8 juni	Teamvergadering
week 24-25		Doublures definitief en met ouders afgestemd (noteren ParnasSys)
week 25	donderdag 18 juni	Kleuteroverleg: overdracht groep 3
week 26	dinsdag 23 juni	Coördinatoren-overleg
week 26	Woensdag 24 juni	Studiedag
week 26	vrijdag 26 juni	Rapporten mee
week 26	collegiale planning	Warme overdracht naar de groepen / groepsbespreking

week 26-27	do 25 juni, di 30 juni, do 2 juli	Groepsbesprekingen
week 27	maandag 29 juni -vrijdag 3 juli	Oudergesprekken
week 27	dinsdag 30 juni	Zorgvergadering resultatenvergadering
week 27		Opstellen schoolanalyse

Toetskalender
2025-2026 de Hoekst

Bijlage 4: RT werkwijze

Werkwijze RT CBS De Hoeksteen

CBS De Hoeksteen kent een leerlingpopulatie met een zeer diverse ondersteuningsbehoefte. Er moet extra aandacht zijn voor al onze leerlingen die dat nodig hebben, op cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch gebied.

Ons team kan niet zonder een goede inzet van remedial teaching op individuele basis of bij het begeleiden van kleine groepjes leerlingen.

Hiervoor moeten ook de voorwaarden op orde zijn. Dit document dient als richtlijn voor onze werkwijze. RT kan worden gegeven door onderwijsassistenten en leerkrachten.

Start schooljaar

1. IB-er stelt met de aanvragen van leerkrachten samen met de RT-er een RT-rooster op. Dit is afgestemd op de vastgestelde werkdagen van de RT-er. In dit rooster wordt rekening gehouden met voorbereidingstijd en wisselmomenten.
2. IB-er en directie dragen zorg voor de benodigde ruimte in de school waar zo effectief mogelijk gewerkt kan worden. De ruimte en materialen die de RT-er krijgt toebedeeld op deze momenten is niet onderhandelbaar. (Geldt zeker bij inzet externen.)
3. Leerlingen worden ingedeeld in het RT rooster naar prioriteit in noodzaak van de ondersteuningsvraag. Deze wordt beoordeeld door de IB-er en staat niet ter discussie. Alle mogelijke wijzigingen worden aan de IB-er voorgelegd.
4. Waar mogelijk worden leerlingen in groepjes geclusterd, dit zou kunnen betekenen dat er groepsdoorbrekend kan worden ingedeeld.
5. BOUW! wordt waar mogelijk door de onderwijsassistent begeleid onder aansturing van de leerkracht. Waar mogelijk zetten wij bij voorkeur ouders in om BOUW! te begeleiden. Wij proberen zo min mogelijk leerlingen van de bovenbouw hiervoor in te zetten. Ook hun onderwijstijd is kostbaar.
6. VVE-leerlingen worden begeleid door de groepsleerkracht of een onderwijsassistent.

Algemeen

1. Leerkrachten en onderwijsondersteuners zijn op de hoogte van het RT-rooster.
2. Leerkrachten houden rekening met de strak opgestelde planning van het RT-rooster en laten leerlingen tijdig deelnemen aan de extra ondersteuningstijd.

3. Ook in drukke perioden, met veel activiteiten moet de doorgang van de RT-afspraken bewaakt blijven.
4. Op feestdagen vervallen de RT-uren. De RT-er neemt deel aan de festiviteiten in de groepen.
5. Na de cito-M toetsen wordt het rooster aangepast/herzien conform de werkwijze start schooljaar.

Communicatie in het team

1. Opgemaakte handelingsplannen worden door de leerkracht besproken met de RT-er.
2. Er wordt regelmatig gecommuniceerd over de vorderingen (leerkracht- RT-er), waar ernstige problemen ontstaan wordt de IB-er geïnformeerd.
3. Leerkrachten zorgen ervoor dat hun leerling administratie op orde is.
4. Belangrijke leerling informatie vanuit RT wordt door de leerkrachten in het dossier verwerkt.
5. Zorgvergaderingen dienen met grote voorkeur voor 50% te worden ingepland op werkdagen van de RT-er.

Tussentijdse wijzigingen bij noodzakelijke veranderingen RT-vraag leerlingen

1. Het kan voorkomen dat er leerlingmobiliteit plaatsvindt door instroom of uitstroom van leerlingen. Het is dan aan de IB-er om de mutaties samen met de leerkracht en de RT-er in het rooster aan te passen.
2. Prioriteit in noodzaak van ondersteuningsbehoefte gaat voor de 'wachtrij'.

Gastlessen, activiteiten, Qrabble-dagen

1. Als een leerkracht voor zijn groep een activiteit inplant of een gastdocent ontvangt dient op het moment van bevestiging naar deze externe tegelijkertijd de RT-er worden geïnformeerd. Dit is een taak van de leerkracht die er toe bijdraagt dat de effectieve RT-tijd goed benut kan worden.
2. De extra activiteit is voor alle leerlingen en gaat voor op RT-ondersteuning. Ook deze leerlingen hebben het recht om te genieten van extra aanbod, dat vaak aanvullend is op het curriculum.

‘

Ondersteunings- en kwaliteitskalender 2024-2025		
Team CBS De Hoeksteen		
Augustus		
week 34	vrijdag 16 augustus	startvergadering: bespreken veiligheidsplan/jaarplanning zorglaag 3
September		
week 35	vrijdag 30 augustus	start verkiezingen leerlingenraad
week 36	donderdag 5 september	studiedag- professionele teamcultuur
week 36	woensdag 4 september	informatieavond groep 1 t/m 8
week 36-39		Bareka afname groepen 4 t/m 8
week 37	maandag 9 september	Zorgoverleg (thema leren-leren)
week 37-38		startgesprekken met ouders
week 38	donderdag 19 september	Klassenbezoeken rekenen
Oktober		
week 41		Leerling in Beeld - B toets groep 8
week 41	donderdag 10 oktober	Zorgoverleg (inhoud volgt)
week 42	woensdag 16 oktober	studiedag- professionele teamcultuur
week 44	maandag 28 oktober	Groepsbespreking groep 8 B-toets groep 8
week 44	donderdag 31 oktober	Klassenbezoeken taal/lezen
hele maand		Leerlijnen ParnasSys Het Jonge Kind
November		
week 45		Kanvas afname groep 1-8
week 46		Week van het Respect
week 46	maandag 11 november	Zorgoverleg (Kanvasresultaten)
week 47	maandag 18 november	Groepsbesprekingen groep 1-2-5-6
week 47	donderdag 21 november	Groepsbesprekingen groep 3-4-7-8
week 48	maandag 21 november	Beleidsoverleg taal/lezen
week 48		Voorlopig Adviesgesprekken groep 8
week 48-50		LAS / CPS kleuters
December		
hele maand		Leerlijnen ParnasSys Het Jonge Kind
week 49	donderdag 5 december	Beleidsoverleg rekenen
Januari		
week 3	donderdag 16 januari	Zorgoverleg (inhoud volgt)
week 3	maandag 13 januari	studiedag- professionele teamcultuur
week 3		Bareka afnemen 3 t/m 8
week 4-6		LAS / CPS kleuters (Bewaking: leerlingen die zijn uitgevallen)
week 4	week 4 / week 5 20 jan-31 jan	Leerling in Beeld groep 3-7
Februari		
week 6	4 en 5 februari	Doorstroomtoets groep 8
week 8/9/10	17 februari - 7 maart	Inhaalperiode Doorstroomtoets
week 7	maandag 10 en donderdag 13 februari	Groepsbesprekingen
week 8	17-2 /21-2	Oudergesprekken rapport
week 9	donderdag 27 februari	Zorgoverleg resultatenbesprekingen
Maart		
week 11	maandag 10 maart	Opstellen schoolanalyse
	15-mrt	Rapportages Doorstroomtoets beschikbaar
week 12	maandag 17 maart	Analyse Doorstroomtoetsuitslag IB/directie/leerkracht groep 8
week 12	donderdag 20 maart	Klassenbezoeken rekenen
week 12		Adviesgesprekken groep 8
week 13		Definitieve schooladvies klaar en aanmelding leerlingen op VO
week 13	maandag 24 maart	Zorgoverleg (inhoud volgt)
April		
week 14-15		Doublureprotocol: overleg met leerkrachten
week 14-15		Afname WMK tevredenheid team/leerlingen/ouders
week 14-15		Kanvas afname groep 1-8
hele maand		Leerlijnen ParnasSys Het Jonge Kind
week 16	maandag 14 april	zorgoverleg: Kanvas bespreken
Mei		
hele maand		LAS / CPS kleuters
week 19	donderdag 8 mei	Klassenbezoeken taal/lezen
week 20	donderdag 15 mei	Beleidsoverleg taal/lezen
week 21	maandag 19 mei	Beleidsoverleg rekenen
week 19-21		Bareka afnemen 3 t/m 8 individueel met leerkracht bespreken
week 22-24	26-5 /13-6	Leerling in Beeld groep 3-7
Juni		
week 23-25		Doubures definitief en met ouders afgestemd
week 25	vrijdag 20 juni	Rapporten mee
week 25	collegiale planning	Warme overdracht naar de groepen
week 25	donderdag 19 juni	Zorgoverleg resultatenvergadering
week 26	23-6/27-6	Oudergesprekken
week 26	maandag 23 juni	Groepsbesprekingen
week 27		Opstellen schoolanalyse
hele maand		Leerlijnen ParnasSys Het Jonge Kind

INSTEMMING MR

Betreft: ondersteuningsplan CBS De Hoeksteen

Op 7 januari 2025 is het document ‘ondersteuningsplan’ op een studiedag met het team besproken. Het team stemt in met de inhoud van dit beleidsdocument.

Dit document ligt voor op de MR vergadering van 29 januari 2025.

De MR van CBS De Hoeksteen stemt in met de inhoud van dit document.

Datum:

Voorzitter MR CBS De Hoeksteen

H. Robbemondt
